

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Pincehely

Nagyközség Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	75
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	90
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	92
1. A HEP IT részletei.....	92
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	92
Jövőképünk.....	92
3. Megvalósítás.....	98
3.1 A megvalósítás előkészítése	98
3.2 A megvalósítás folyamata	98
3.3 Monitoring és visszacsatolás	101
3.4 Nyilvánosság	101
3.6 Érvényesülés, módosítás	102
4. Elfogadás módja és dátuma.....	103

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve**, Pincehely Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pincehely település a Dunántúli-dombság nagytáj, ezen belül a Mecsek és Tolna-Baranyai dombvidék, ennek részét képező Tolnai- dombság és a Külső Somogy középtájak határán helyezkedik el, a Kapos partján.

A község területe 5014 hektár, amelyből 326 hektár a belterület. A mezőgazdasági terület nagysága 4159 hektár, az összterület 83%.

A két tájegység határán folyik a Kapos folyó, amely a dél felé kiszélesedő Kapos völgyet hozta létre.

A Külső-Somogy tájegységbe tartozó terület – amely a község nyugati része – dombvidéki jellegű, enyhe lejtőkkel, míg a Tolnai- Hegyhát magasabb dombság meredek lejtőkkel, bemosódásokkal. A Kapos által kialakított Kapos-völgy jellege mindkét tájegység fő jellemzőitől eltérő, süllyedék jellegű.

A község talajviszonyaira jellemző a megyei átlagtól kedvezőbb talajminőség, amely mind a szántóföldi, mind a kertészeti kultúrák fenntartását, illetve fejlesztését lehetővé teszi.

A táj képét a terület kettőssége határozza meg. A legnagyobb kiterjedésű északi területeken a nagy kiterjedésű szántók dominálnak, míg a Kapos völgyében található vizenyős területeken jellemzően a rétek kaszálók uralkodnak. Ezt a képet töri meg a Kapos medrétől dél-keletre fekvő Tolnai Hegyhát területe, melyen máig jellemzőek a zártkerti szőlő művelésű területek és a felettük a dombháton elterülő erdőterületek.

A Kapos völgy jó minőségű öntéstalajaiban rejlő lehetőségeket viszont belvízveszély rontja.

Éghajlata kiegyensúlyozott, átlaghőmérséklet 10°C, csapadékmennyiség 650-700 mm/év, napfényes órák száma 1900-2000 óra/év.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Vízrajzi viszonyait a Kapos határozza meg, amely délről északra haladva átszeli a községet, a belterületet is két részre osztja, a Siót Tolnanémedi határában éri el.

A teljes település vízgyűjtője a Kapos, más jelentős vízfolyás nem alakult ki a területen.

Pincehely község közigazgatásilag Tolna vármegye területén a Tamási kistérségbe tartozik.

A térség jellemzője, hogy történetileg városhiányos. Tamási, majd Simontornya kései várossá nyilvánításait nem is előzte meg és nem is követte intenzív városiasodás. A városiasodás hiánya a teljes körzet fejlődését negatívan befolyásolja.

Szűkebb környezetéhez viszonyított nagyságrendje, kedvező közlekedési adottságai a környező települések vonatkozásában történetileg is egyfajta központi szerepkört adtak a településnek.

Az 1971-es Tolna Megyei Településhálózat Fejlesztési Koncepció alsó fokú központi szerepkörbe sorolta a községet, alsó fokú körzetébe sorolva Nagyszékely, Keszőhidegkút, Belecska községeket. Ez igazgatási egyesítéssel (közös tanács) és a termelőszövetkezetek (továbbiakban: TSz.) özszevonásával is járt. Ezek az intézkedések nem állták ki az idő próbáját.

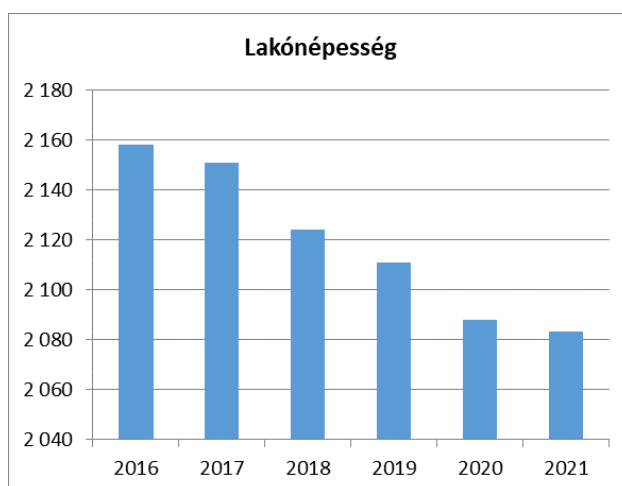
Központi adottságai mindentől függetlenül fennállnak: közlekedési csomópont jellege, kereskedelmi hagyományai, egészségügyi létesítménye (kórház) a központi szerepkört, illetve ennek lehetőségét biztosítja.

Az 1950-es évektől a lakosság folyamatosan csökken, a csökkenés oka az első időszakban a természetes szaporulatot meghaladó jelentős elvándorlás volt. Az elvándorlás a fiatal korosztályokból történt, emiatt a település korstruktúrája átalakult, kedvezőtlené vált. A születési arányszám általános csökkenése mellett ez az oka, hogy az 1980-as évekre a halálozási ráta meghaladta a születésit, tehát negatív természetes szaporodás és az elvándorlás egymást erősítve csökkentették a község lakosság számát.

Az elvándorlás mellett betelepülések is történtek. A lakosság korösszetételére az idős korosztályok nagy aránya jellemző. A lakosság etnikai összetétele is változott, a korábbi színmagyar lakosság mellett ma már jelentős roma réteg él a községben, mintegy 15 % az arányuk.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 158	bázis év
2017	2 151	99,68%
2018	2 124	98,74%
2019	2 111	99,39%
2020	2 088	98,91%
2021	2 083	99,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

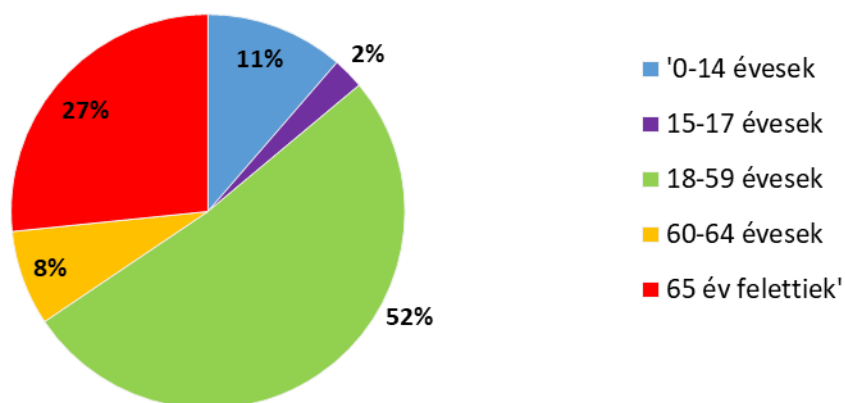

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

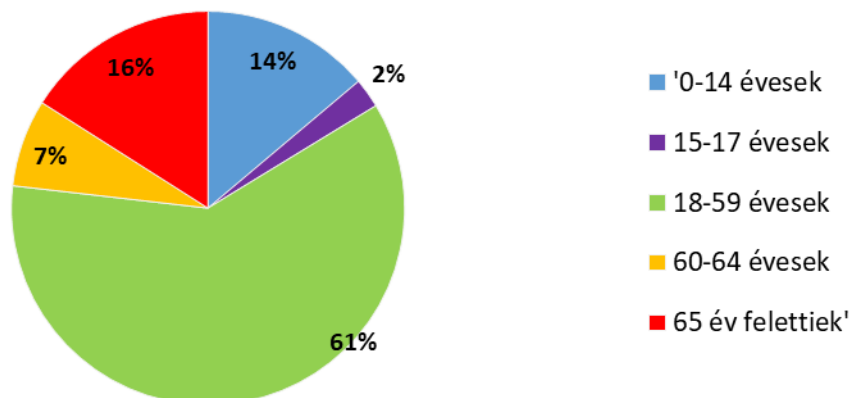
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 031	1 127	2158	47,78%	52,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	143	128	271	6,63%	5,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	29	54	1,16%	1,34%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	624	582	1206	28,92%	26,97%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	74	88	162	3,43%	4,08%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	165	300	465	7,65%	13,90%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

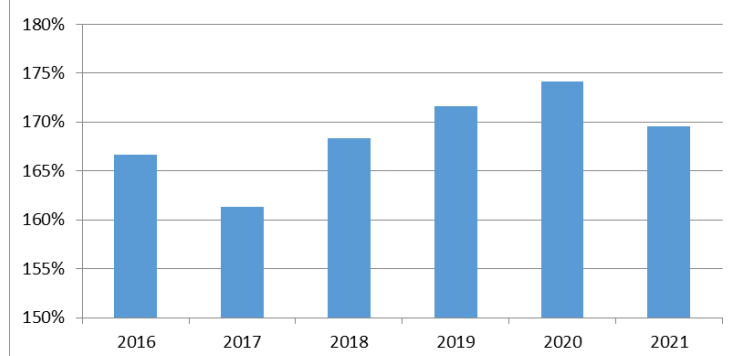

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	440	264	166,67%
2017	450	279	161,29%
2018	458	272	168,38%
2019	465	271	171,59%
2020	472	271	174,17%
2021	473	279	169,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-0,92
2017	-0,93
2018	-5,61
2019	0,00
2020	-4,76
2021	4,80
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-4,16
2017	-2,32
2018	-10,76
2019	-8,50
2020	-4,76
2021	-6,23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Pincehely közigazgatásilag kilenc településsel határos, de Tamásin túlmenően csak Ozorával, Tolnanémedivel, Belecskával és Nagyszékellyel van közvetlen közúti kapcsolata. Nagyszékely Pincehely felől megközelíthető zsáktelepülés.

A lakóutcák egy része nem, vagy nem megfelelően kiépített.

Komoly hiányossága a közúti tömegközlekedésnek, hogy megfelelő autóbusz pályaudvarral nem rendelkezünk. Jelenleg a vasútállomás előtti tér szolgál a helyközi autóbusz járatok érkezésére és indulására, azonban ez elhelyezkedését, a becsatlakozó út keresztmetszetét és kiépítését tekintve is alkalmatlan a feladat megoldására.

A Budapest – Pusztaszabolcs - Pécs villamosított vasúti fővonal halad át a községen, az állomása gyorsvonatoknak is megállóhelye. Dél-Dunántúllal Dombóváron keresztül, Észak és Nyugat-Dunántúllal, továbbá Kelet-Magyarországgal Sárbogárd, Pusztaszabolcs és Budapesten keresztül van vasúti kapcsolata. Tolna megye keleti részével a kapcsolatot Sárbogárd-Baja vonal biztosítja. A község vasúti közlekedési kapcsolata jónak tekinthető.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció-mentesség és a szegregáció-mentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása, hagyományörzés és hagyományaink átadása a fiatal korosztály számára, hiszen múlt nélkül nincs jövő!

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pincehely település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

Szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzet-elemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Önkormányzatunk legfontosabb iránymutatója, hogy a nehézségek ellenére is fejlődés legyen kimutatható településünkön, így minden lehetőséget megragadunk ahol a nehézségekkel küzdő családok, idősek, betegek helyzetén javítani, változtatni tudunk, a helyi dokumentumok, koncepciók, programok is ezen célt szolgálják:

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata, hogy hozzájáruljon egy hatékony és hatásos helyi szociális szakpolitika kialakításához, hogy információt nyújtson más fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához, a szociális szükségletek hatékony és hatásos kielégítéséhez, egy biztonságos működési háttér kialakításához.

Feladata az is, hogy értékelje a változásokat, a szolgáltatási rendszer és struktúra működését, illetve segítséget nyújtson a változó körülményekhez való alkalmazkodásban.

Az önkormányzat kiemelt feladatnak tekinti a már meglévő szolgáltatások jövőbeni megtartását továbbra is a megfelelő színvonal biztosításával.

Pincehely Nagyközség településkép védelméről szóló 14/2018.(IX:26.) önk. rendelettel Pincehely értékeit, örökségét, építészeti hagyományait szeretnénk megvédeni a fiatal korosztály számára.

Pincehely Nagyközség Önkormányzata a 35/2021.(XII.16.) sz. határozattal és a 21/2021.(XII.17.) sz. önk. rendelettel jóváhagyta Pincehely Nagyközség településrendezési tervét és településképi arculati kézikönyvét mellyel egyes területeket kiemelt fejlesztési területté nyilvánított.

A Képviselő-testület a 44/2020.(II.25.) számú határozatával elfogadta a 2020-2024- es időszakra vonatkozó Gazdasági programját és fejlesztési tervét.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program egyik legfontosabb kapcsolódási pontja a társulások közül a Simontornyai Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium illetve a Vak Bottyán óvoda amiknek tagintézményeként működik a helyi iskola óvoda és mini bölcsőde. Egy másik és szintén nagyon fontos kapcsolódási pont a Gyönki Hegyhát Evangélikus Szeretetszolgálat által működtetett jelzőrendszeres házi-segítségnyújtás, ami községünkben jelenleg 18 egyedül élő idős embernek ad nap mint nap biztonságot otthonában.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezen kívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, vagy nem lehet, elsősorban a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. A fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan releváns adatokat gyűjtéssel, helyi ismeretség alapján sikerült beszereznünk, mivel az önkormányzatunk erre vonatkozóan adattal nem rendelkezik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységről, mélyszegénységről.

A szegénység fogalma a tudományos életben is többféle tartalommal bír. Az elemzők egy része a szegénységet leszűkítve vizsgálja, és jövedelmi illetve anyagi szegénységről beszél. A II. világháború után Magyarországon sem a szegény kifejezést használták, hanem többszörösen hátrányos helyzetről illetve deprivációról beszéltek. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója. Az Európai Unióban a szegénység mérésére egységes indikátorrendszert használnak, melynek alapjait a tagországok állam- és kormányfői a 2001-ben fogadtak el. Az indikátorrendszer jelenleg négy területet fog át, melyek egyrészt a gazdasági, társadalmi és demográfiai változásokat mérik, továbbá a társadalmi befogadásra, a nyugdíjakra és az egészségügyi helyzetre vonatkoznak. A szegénység mélységét, tehát a szegénységből való kikerüléshez szükséges erőfeszítés nagysága mutatja. A szegénység mélységének trendje 1992 óta tartó folyamatos emelkedést mutat, 2007-ben enyhe csökkenéssel. A szegénységi kockázat általános növekedése nagymértékben a gyermekes háztartásokban élők szegénységi kockázatának növekedésére vezethető vissza.

Napjainkban egyre gyakrabban használt új fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerővel kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A magyarországi romákról.

A magyarországi romák létszámának megállapítására vonatkozóan a korábbi századokban több összeírás történt, azonban az adatok meglehetősen ellentmondásosak, ennek köszönhető, hogy a népszámlálási statisztikákban is rendkívül hiányosan szerepelnek. Mivel perifériára szorultan élnek, nehezen elérhetőek, egyértelmű paraméterekkel nem is meghatározható, kik ők.

Többen, sokféle szempontrendszer alapján próbálták kategorizálni a roma lét főbb jellemzőit, elfogadott és egységes definíció nem alakult ki. Cigánynak lenni az évszázadok során meggyökerezett különböző előítéletek miatt a társadalom egy része számára alacsony presztízsű dolognak számít. A cigányok többsége a többségi társadalomhoz tartozónak vallja magát, és rendszerint felveszi a befogadó állam nyelvét, illetve környezete vallását, mert csak az országok egy részében tekintik őket nemzetiségnek, mások azonban anyaországgal nem rendelkezvén, az etnikai kisebbséghez sorolják magukat. Ez az egyik oka annak, hogy különösen nagy eltérések vannak mindent a világon a hivatalos népszámlálási és a tudományosan becsült adatok között.

Roma kisebbségre vonatkozó nemzetiségi adatok a népszámlálásokban (1949-2011)

Év	Roma nemzetiség
1949	37 598
1980	6 404
1990	142 683
2001	190 046
2011	308 957

Általánosságban lehet tudni, hogy több mint 3 millió magyar él ma szegénységben, és a romák nagy többsége, közéjük tartozik. Általánosságban elmondható az a tény is, hogy minél szegényebb egy társadalmi csoport, annál több, tagjai között, a roma származású.

Legújabb felmérések azt vizsgálták, hány generáció kell ahhoz, hogy az adott ország legszegényebb százalékába tartozó család az átlagot megközelítse. Magyarországon a felmérés szerint hét generáció munkája szükséges ahhoz, hogy egy család az átlagos jövedelmi szintig eljusson. Tehát a kitörésre való esély nagyon csekély és segítség nélkül szinte lehetetlen.

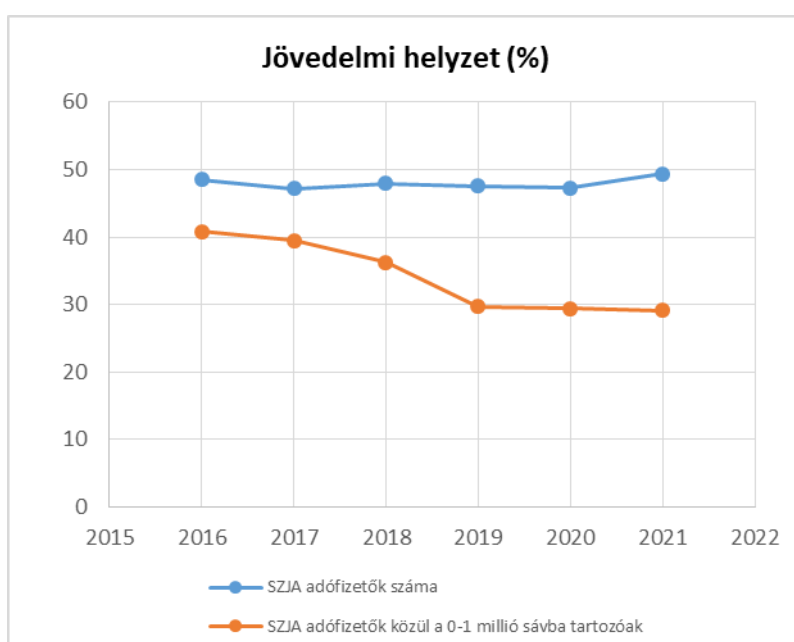
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység szociológiai meghatározása esetén a végső mérőeszköz legtöbbször a jövedelem. Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagilag, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, és a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	48,49	40,78
2017	47,23	39,48
2018	47,93	36,22
2019	47,54	29,73
2020	47,27	29,42
2021	49,35	29,07

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jövedelmi helyzet az elmúlt években jelentősen javult. Az állandó népesség 49,35%-a adófizető és amíg 2016-ban 40% feletti volt a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozó adózó, addig 2021-ben már csak 29%-os volt ez az arány.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző

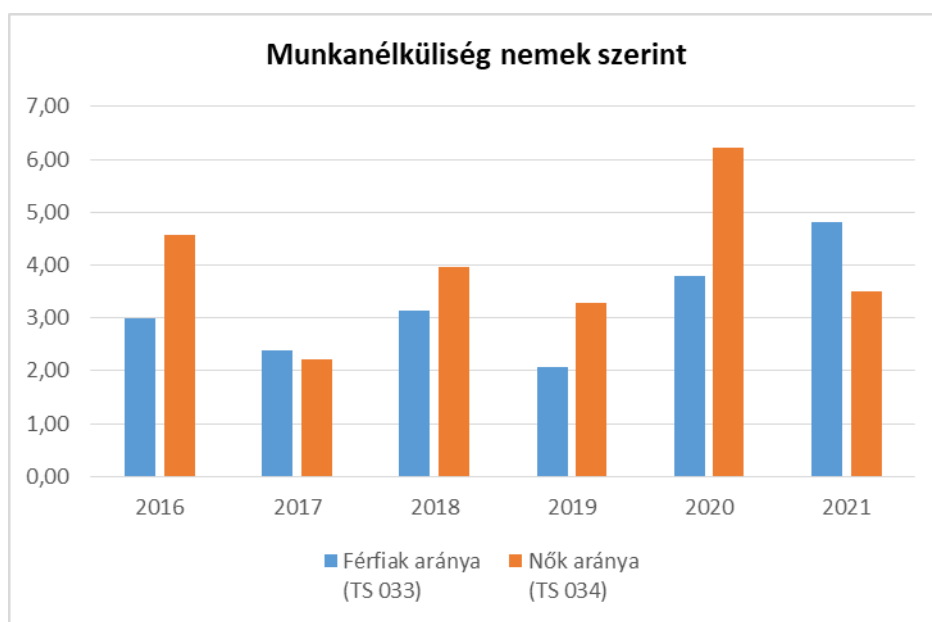
korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Napjaink egyik legjelentősebb problémája a munkanélküliség. Társadalmi és gazdasági értelemben is a perifériára szorulnak azok, akik tartósan munkanélkülivé válnak. Különösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon az alacsony iskolai végzettségűek és a romák. A következő táblázatok a Nemzeti Munkaügyi Hivatal által nyilvántartott pincehelyi adatokat tartalmazzák. A szociális területen dolgozók tapasztalatai alapján vannak olyanok, akik tartósan munkanélküliek, de a nyilvántartásokban nem jelennek meg. Elmondásuk szerint mivel ellátásra nem jogosultak és munkát a részükre nem tudtak felajánlani nem tartották szükségesnek, hogy továbbra is tartsák a kapcsolatot a Munkaügyi Kirendeltséggel.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,99	4,58	3,79%
2017	2,39	2,21	2,30%
2018	3,13	3,96	3,55%
2019	2,07	3,29	2,68%
2020	3,80	6,23	5,02%
2021	4,82	3,51	4,17%

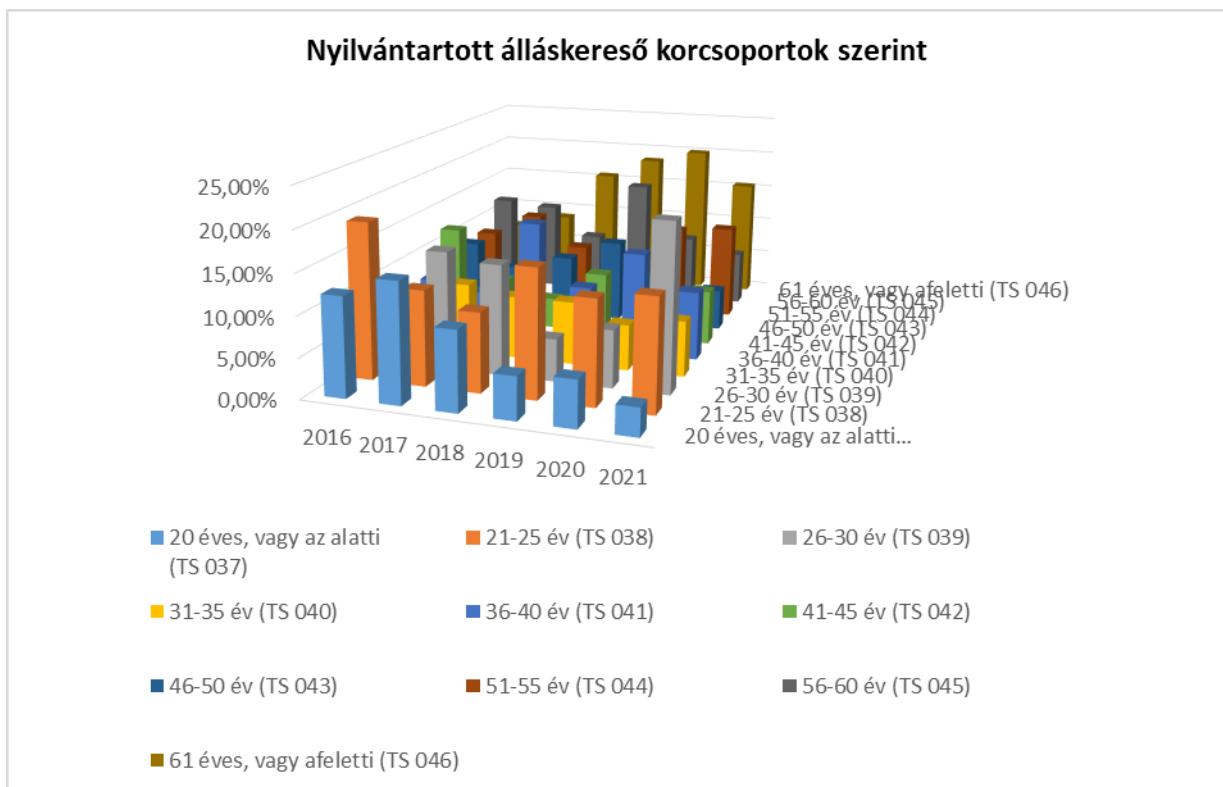
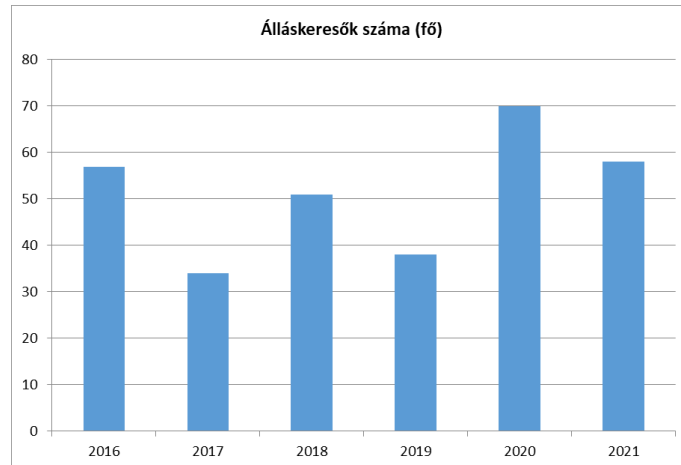
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

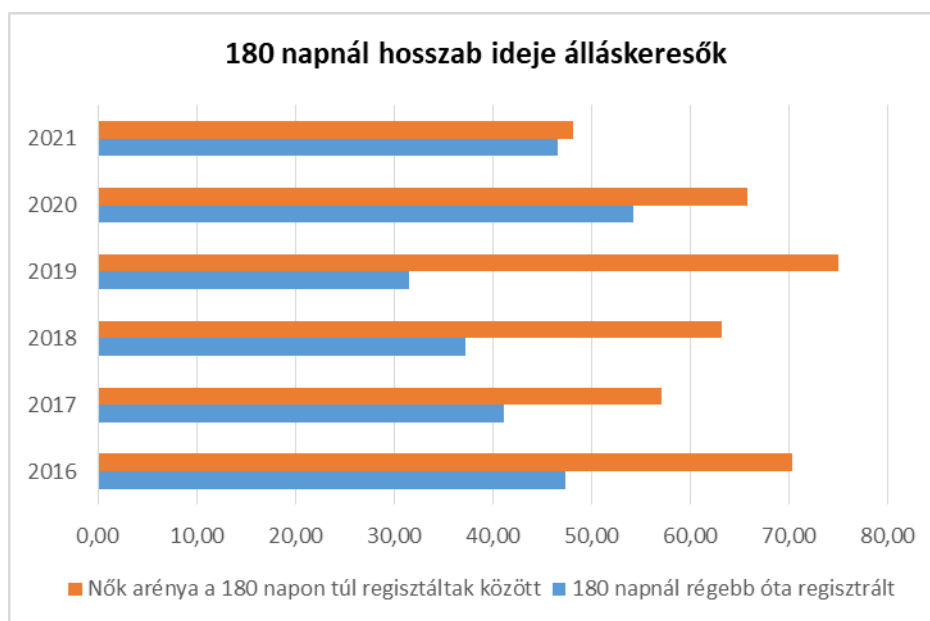
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		57	34	51	38	70
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	7,00	5,00	5,00	2,00	4,00	2,00
	%	12,28%	14,71%	9,80%	5,26%	5,71%	3,45%
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	4,00	5,00	6,00	9,00	8,00
	%	19,30%	11,76%	9,80%	15,79%	12,86%	13,79%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	5,00	7,00	2,00	5,00	12,00
	%	7,02%	14,71%	13,73%	5,26%	7,14%	20,69%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	3,00	4,00	3,00	4,00	4,00
	%	5,26%	8,82%	7,84%	7,89%	5,71%	6,90%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	8,00	3,00	9,00	5,00
	%	7,02%	5,88%	15,69%	7,89%	12,86%	8,62%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	2,00	2,00	3,00	6,00	4,00
	%	12,28%	5,88%	3,92%	7,89%	8,57%	6,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	2,00	4,00	4,00	5,00	3,00
	%	8,77%	5,88%	7,84%	10,53%	7,14%	5,17%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	4,00	4,00	2,00	8,00	7,00
	%	8,77%	11,76%	7,84%	5,26%	11,43%	12,07%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	4,00	4,00	6,00	6,00	4,00
	%	12,28%	11,76%	7,84%	15,79%	8,57%	6,90%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	3,00	8,00	7,00	14,00	9,00
	%	7,02%	8,82%	15,69%	18,42%	20,00%	15,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	47,37	70,37
2017	41,18	57,14
2018	37,25	63,16
2019	31,58	75,00
2020	54,29	65,79
2021	46,55	48,15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból jól látszik, ahogy országosan is, így községünkben is évről évre csökken a munkanélküliek száma. Az elmúlt években azonban a nők körében viszont nagyobb mértékű a százalékos arányok csökkenése. Ugyanakkor az álláskeresők korcsoportos lebontását, nézve a 26-30 évesek százalékos aránya nagymértékű emelkedést mutat. A tartós munkanélküliek aránya az elmúlt években jelentősen nem változott.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

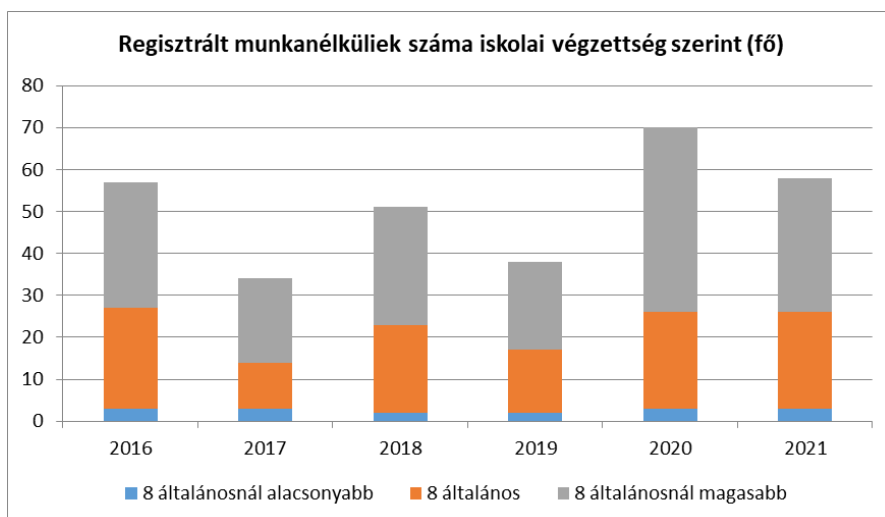
Az alacsony iskolai végzettségűek a munkaerőpiacon egy speciális, hátrányokkal küzdő tömegnek tekinthetők. Sajátosságaikból adódóan speciális, komplex kezelési módra, hatékony fejlesztési technikákra van szükség ahhoz, hogy munkapiaci esélyük növelhető legyen.

Alacsony iskolai végzettségűeknek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de versenyképes, a munkaerő-piacon könnyen konvertálható szakképzettséggel nem.

A foglalkoztatás és a képzés szempontjából az alacsony iskolai végzettségűek mellett azok a fiatalok tekinthetők hátrányos helyzetűnek, akik nem szerezték meg az általános képzésben a szakmatanuláshoz szükséges ismereteket, kompetenciákat, nem tanultak tovább, vagy elkezdtek tanulmányaikat ugyan, de lemorzsolódtak a szakképzésből.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	57	3	5,26%	24	42,11%	30	52,63%
2017	34	3	8,82%	11	32,35%	20	58,82%
2018	51	2	3,92%	21	41,18%	28	54,90%
2019	38	2	5,26%	15	39,47%	21	55,26%
2020	70	3	4,29%	23	32,86%	44	62,86%
2021	58	3	5,17%	23	39,66%	32	55,17%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására. Azt, hogy ki lehet közfoglalkoztatott, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) határozza meg. Eszerint közfoglalkoztatott az lehet, aki

-- munkaviszonyt létesíthet és 16. életévét betöltötte, valamint

-- megfelel az alábbi feltételek valamelyikének:

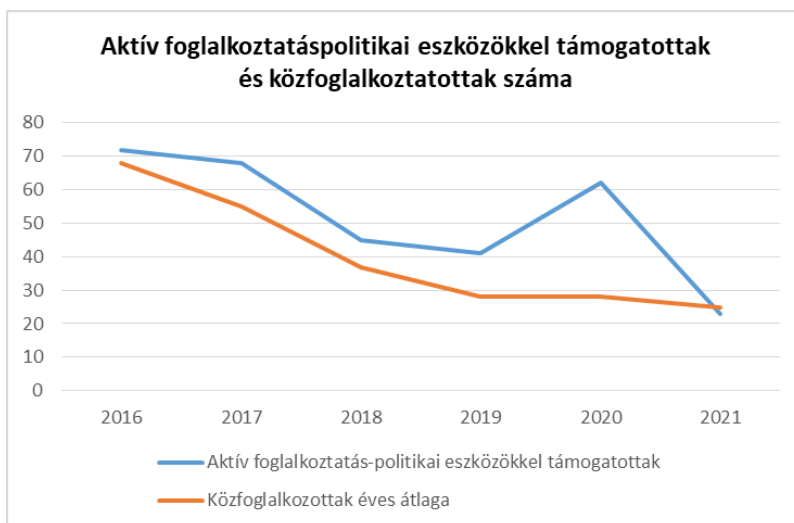
a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT (foglalkoztatást helyettesítő támogatás)-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső, ideértve azt az álláskeresőt is, akinek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatási jogviszonya miatt szünetel – vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személy

-- a menekültügyi őrizetben lévő személy kivételével kérelmének jogerős elbírálásáig az, aki menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtott be,

-- olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 62. § (1) bekezdés a), c), d), f) pontok alapján kijelölt helyen való tartózkodását rendelte el.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	72	68
2017	68	55
2018	45	37
2019	41	28
2020	62	28
2021	23	25

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tendenciák azt mutatják, hogy a közfoglalkoztatás is egyre inkább beszűkül, mivel a másodlagos munkaerőpiacon sokkal inkább jellemző az alulképzettség, valamint a dolgozók munkakultúrája sok esetben nem felel meg az elvárásoknak. A közmunkások is szívesebben helyezkednek el, mivel jelentős eltérés van a közfoglalkoztatotti keresetek és a minimálbér között, ami ösztönzőleg hat.

A Pincehelyi adatok egyértelműen mutatják, hogy évről-évre folyamatosan csökken a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, általában évről-évre mindig ugyanazok térnek vissza. Van egy szűk réteg, akik nem tudnak elhelyezkedni egyéb munkahelyeken, ennek valódi oka, talán ezen személyek hozzáállásában keresendő.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A térség munkaerő-piaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb munkaadónak. Ez a jelenség településünk esetében is megfigyelhető.

Pincehely településen a munkahelyek száma csekély mértékű, így az aktív álláskereső helyben nehezen talál munkát.

A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni a környékbeli települések között, A megyeszékhely Szekszárd, valamint Dombóvár városok sem szolgálnak megfelelő munkavállalási feltételeket.

A főváros Budapest hiába kínál(na) sokkal jobb munkavállalási feltételeket, távolsága miatt – ingázás esetén – nem jelenthet reális célpontot a lakosság számára.

Községünk határában található, és a szomszédos Belecska településhez tartozó felnőtt fogyatékosokat ellátó Mechwart András Otthon sok helyi lakosnak főként, nőknek ad munkalehetőséget.

Ugyanakkor a szomszédos városban, Tamásiban, az utóbbi években több új ipari üzem létesült, ilyen a húsipar, illetve több autóalkatrész gyártó üzem, ezekben igen nagy létszámmal dolgoznak pincehelyi munkavállalók is.

Községünkben szervezett buszjárat viszi a dolgozókat Tamásiba a Philips céghez, a Tabi Flextronics-hoz, illetve a legnépszerűbb és legnagyobb munkavállaló tömeget megmozgató cég a Székesfehérvári Denso. Betanított munkásoknak is viszonylag jó jövedelmet biztosítanak, de minden-

képpen visszatartó erő, leginkább a kisgyermekes édesanyáknak, a nagy távolság, a hosszú munkába járási idő, illetve a többműszakos munkarend.

Ugyan már több helyen létezik „kismama„ műszak,de mindenképpen támogatandó cél kell legyen, a kismama-barát szemlélet népszerűsítése a cégeknél.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Sajnálatos, hogy az elvándorlás még mindig nagy probléma településünkön. Egyre inkább tapasztalható, hogy a nagyvárosokban tanuló középiskolás és egyetemista, helyi lakosú fiatalok, helyi vagy közeli munkalehetőség hiányában, tanulmányaik végeztével nem jönnek „haza”. A tartósan munkanélküli pályakezdők, inkább az alacsonyabb végzettségűek és az iskolából lemorzsolódók közül kerülnek ki.

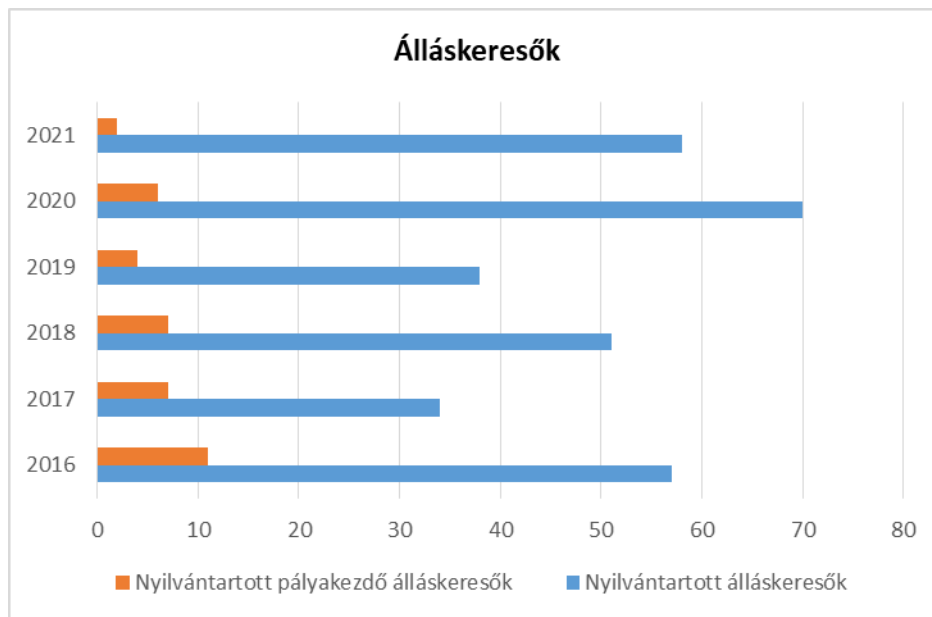
Nagyon sok országos és európai uniós pályázati lehetőség van a pályakezdő fiatalok munkaerőpiacra történő elhelyezkedésére, a munkaügyi központokon keresztül, ezért helyileg a szociális szférában dolgozók legfontosabb feladata, a fiatalok ilyen irányú tájékoztatása.

A pályakezdő álláskeresők száma mára szinte minimálisnak mondható településünkön. Ez betudható nagyrészt a Kormány intézkedéseinek,- mint például a 25 év alattiak adómentessége, a gyermeket vállaló édesanyák adókedvezménye-, illetve a fiatalokat már rendkívül nagyfokú mobilitás jellemzi.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	57	11
2017	34	7
2018	51	7
2019	38	4
2020	70	6
2021	58	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen egyedül az önkormányzat az a szerv, amely az aktív korú népesség munkaerő-piaci integrációját segíti. Az önkormányzat ezt a tevékenységét a közfoglalkoztatási programmal valósítja meg. Felnőttképzési program és egyéb munkaerő – piaci szolgáltatás sem a településen, sem vonzásközpontjában nincs. Közfoglalkoztatási programban az önkormányzat a saját aktív korú munkanélkülijeit foglalkoztatja.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás sokszor a képesítés hiánya miatt nem lehetséges, de a közfoglalkoztatás keretében néhány személy foglalkoztatására lehetőség van.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkahelyi diszkrimináció valódi problémát jelent ma Magyarországon, és felszámolása igen sok nehézségbe ütközik. A munkavállalók általában tartanak a munkáltatóktól, a munkahelyük elvesztésétől, így inkább elszenvedik a hátrányos megkülönböztetést, és inkább hallgatnak, mintsem a jogot állítanák maguk mellé.

A munkahelyi diszkrimináció fogalmának hallatán általában mindenki a tényleges munkavégzés közbeni hátrányos megkülönböztetésre gondol, azonban a munkáltatónak nem csupán az alkalmazásában álló dolgozókkal kell egyenlő bánásmódot tanúsítania. Fontos, hogy már az interjú, azaz a kiválasztás során figyelemmel legyen arra, hogy ne utasítsa el a pályázót csupán azért, mert számára nem szimpatikus tulajdonsággal (például faji hovatartozás, családi állapot, szexuális orientáció, stb.) rendelkezik.

Azonban számos esetben maguk az állásra jelentkezők sincsenek tisztában azzal, hogy a jelenlegi jogi környezet szigorúan szabályozza az egyenlő bánásmód követelményének megvalósulását. Sok esetben már az álláshirdetés is magában hordozza a hátrányos megkülönböztetést, például nemre vagy korra vonatkozó megkülönböztetést, pedig ez ugyanúgy tiltott, mint az interjúztatás, vagy a munkabér megállapítása során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés.

A településen hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jellemző, a célcsoporttal folytatott kommunikáció során utalás felfedezhető e hátrány jelenlétére.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitalizáció rohamos és folyamatos fejlődése következményeként a megnövekedett otthoni és munkahelyi számítógép-, mobil eszköz- és internethasználat megköveteli a kommunikációs eszközök használatával összefüggő ismeretek bővítését, folyamatos fejlesztését.

Az infokommunikációs technológia korunkban éles határvonalat húz a digitális tudással rendelkezők és nem rendelkezők között, így alapvetően meghatározza az egyén lehetőségeit e téren. A hazai népesség mintegy ötöde tartozik abba a körbe, ahol a digitális ismeretek teljes hiányáról ugyan nem beszélhetünk, de az internethasználat olyan ritka, hogy az ismeretszint nem mérhető. A digitális ismeretekkel nem rendelkezők a két legidősebb korcsoportban fordulnak elő, míg az alacsony digitális ismeret leginkább a középkorúakra jellemző. Az átlagos és az átlag feletti digitális ismeretek a fiatalabb korcsoportoknál a legmagasabb.

Pincehely távközlési ellátottsága jól kiépített. Közcélú vezetékes távbeszélő szolgáltató a településen a Magyar Telekom Nyrt. és a TARR Kft. A mobil hálózatok teljes lefedettsége jellemző, a mobil szolgáltatás a Magyar Telekom, a Yettel és a Vodafone Magyarország között oszlik meg. A televíziós szolgáltatás szinte teljes egészében digitális technikán folyik. A helyhez kötött kábeles vagy műholdas internet szolgáltatást szintén a Magyar Telekom és a TARR Kft. szolgáltatja.

Az informatikai eszközökkel nem rendelkező lakosok számára a helyi könyvtár épületében az internetes hozzáférés 2 db számítógépen keresztül biztosított.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 32.§ -a alapján a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások iránti kérelmet a járási hivataloknál és a települési önkormányzatoknál kell előterjeszteni.

Pénzbeli ellátások: Időskorúak járadéka, Aktív korúak ellátása, Ápolási díj, Tartós ápolást végzők időskori támogatása, Települési támogatás

Időskorúak Járadéka: Járási hivatalnál előterjesztett kérelem, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás,

Aktív korúak ellátása: Járási hivatalnál előterjesztett kérelem, a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű / egészségkárosodott/ aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Ápolási díj: Járási hivataloknál előterjesztett kérelem a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Tartós ápolást végzők időskori támogatása: Járási hivatalnál előterjesztett kérelem, azon öregségi nyugdíjra jogosultat érinti akik legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta gondozta gyermekét.

Települési támogatás: A települési önkormányzatoknál előterjesztett kérelem, amely pénzbeli vagy természetbeni formában az önkormányzatoknál rendeletben meghatározott feltételek alapján, támogatást nyújt. Az önkormányzat ezen támogatási formával, segíteni próbálja a lakhatáshoz kapcsolódó kiadásokat, gyógyszerköltségeket. A támogatás formája lehet havi rendszerességű, illetve váratlan létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetben pedig rendkívüli /pl. haláleset, természeti kár stb./ támogatás.

Településünkön a szociális ellátásokról és a szociális igazgatás helyi szabályairól szóló 1/2017.(II.13.) önkormányzati rendelet szabályozza részletesen a települési támogatás megállapításának szabályait.

Természetbeni ellátások: Köztemetés, Közgyógyellátás, Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,

Köztemetés: A haláleset helye szerinti illetékes települési önkormányzat, 21 napon belül köteles gondoskodni az elhunyt, közköltségen történő eltemettetéséről, amennyiben annak temetésre köteles hozzátartozója nincs.

Közgyógyellátás: A járási hivataloknál előterjesztett, a szociálisan rászoruló személy egészségi állapota megőrzéséhez kapcsolódó kiadások csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság: A járási hivatal a szociálisan rászorult személyeknek egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra.

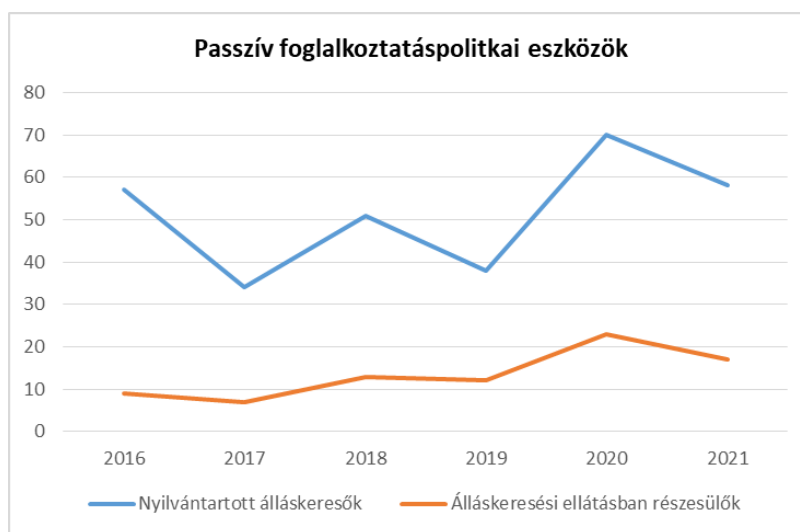
Az Önkormányzat a pénzbeli támogatásoknál a legnagyobb összeget a lakhatáshoz kapcsolódó kiadások megsegítésére fordítja.

A támogatások számának évről-évre történő csökkenése nem a rászorultak csökkenő számával magyarázható, hanem a jogszabály változások okán sokan nem felelnek meg a jogosultsági feltételeknek.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	57	3,92%	9	15,79%
2017	34	2,39%	7	20,59%
2018	51	3,66%	13	25,49%
2019	38	2,76%	12	31,58%
2020	70	5,20%	23	32,86%
2021	58	4,36%	17	29,31%

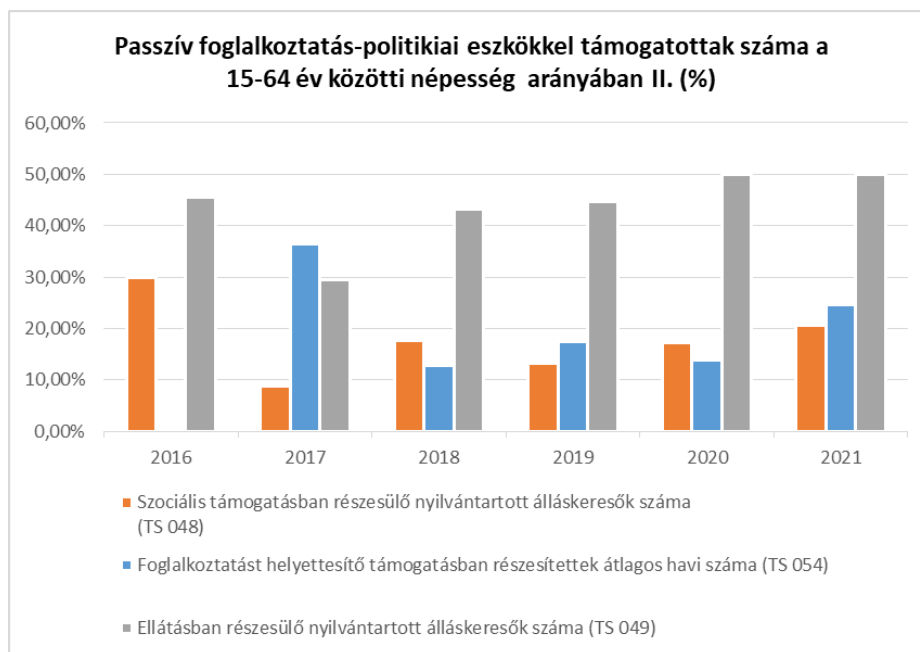
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

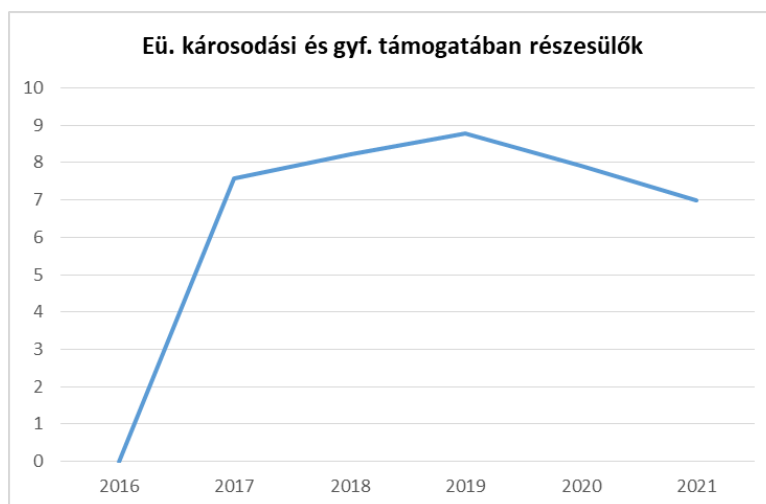
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	17	29,82%	n.a.	-	26	45,61%
2017	3	8,82%	12	36,38%	10	29,41%
2018	9	17,65%	7	12,88%	22	43,14%
2019	5	13,16%	7	17,45%	17	44,74%
2020	12	17,14%	10	13,80%	35	50,00%
2021	12	20,69%	14	24,69%	29	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	8
2018	8
2019	9
2020	8
2021	7

Forrás: TeIR, KSH

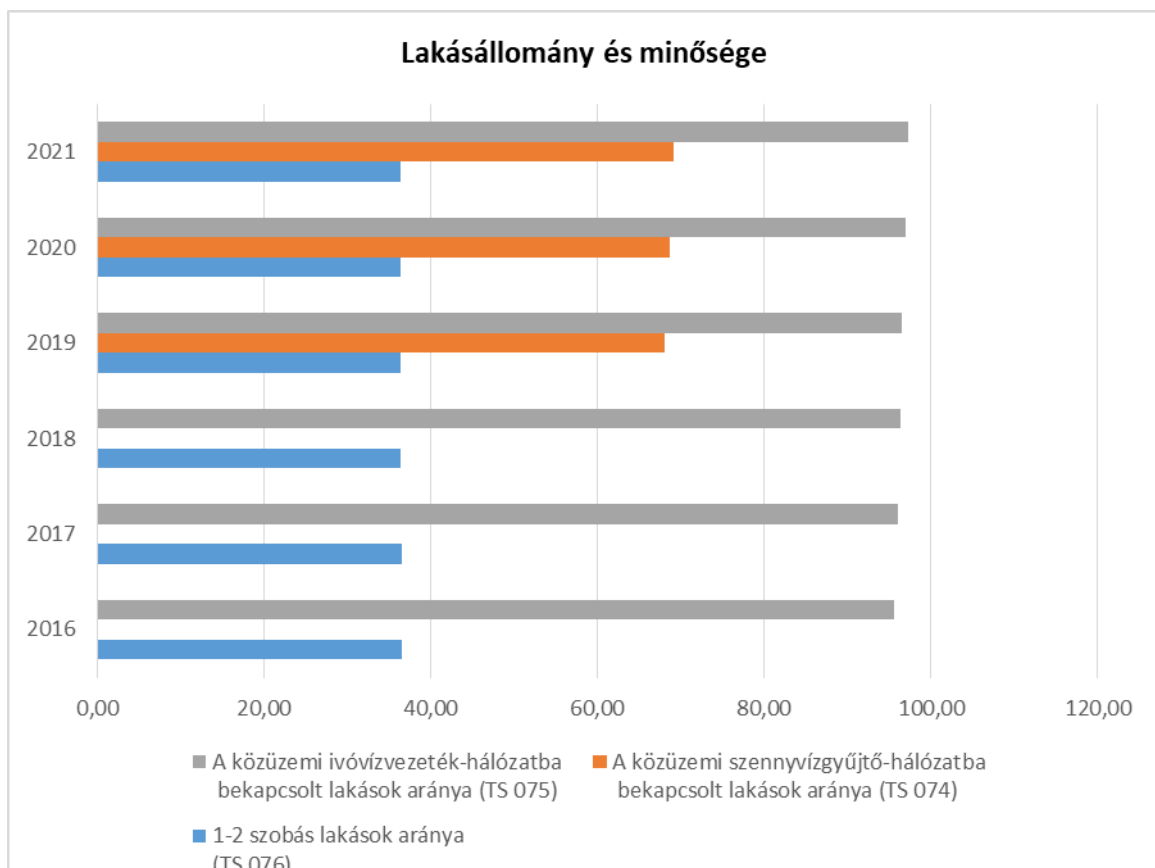

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1049	0	0,00	36,51	0,00	95,61
2017	1049	0	0,00	36,51	0,00	96,00
2018	1048	0	0,00	36,45	0,00	96,28
2019	1048	0	0,00	36,45	68,13	96,47
2020	1047	0	0,00	36,39	68,67	96,94
2021	1047	0	0,00	36,39	69,15	97,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Pincehely település lakásállománya jónak mondható, azonban az energiahatékony beruházásokra a lakosság nagy részének nincs fedezete. Az elmúlt években lehetőséget nyújtó Otthon Melege Program, illetve az egyéb pályázatok keretében igényelhető támogatások hatására nagyon sok otthon korszerűsítése megtörtént. A családi házak szigetelése, nyílászáró cseréje, fűtés korszerűsítése sok család rezsiköltségét enyhítette.

Az Önkormányzat vezetésére is jellemző az energiahatékony szemlélet, ennek okán szinte valamennyi középület korszerűsítése megtörtént az elmúlt években.

A 2019. évben kiépült szennyvízgyűjtő hálózatra a lakások 70 %-a rácsatlakozott.

Lakhatásra alkalmatlan ingatlan, melyben jelenleg laknak, tudomásunk szerint nincs településünkön.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	1 049	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1 049	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 048	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 048	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 047	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 047	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

2023 évben Önkormányzatunk 5 bérlakással rendelkezik. A csökkenés oka, hogy a bérlők megvásárolták az önkormányzattól, az általuk, évtizedek óta lakott ingatlanokat. A bérlakások komfortosak, részben felújítottak.

b) szociális lakhatás

Településünkön nincs szociális lakhatásra szolgáló önkormányzati ingatlan. Az utóbbi években a magántulajdonban lévő üresen álló ingatlanok adás-vételét segítette a CSOK támogatási rendszere, ami településünkön a lakhatási gondok enyhítésében nagy szerepet játszott. Az addigi túlszűfolt ingatlanok száma jelentősen optimalizálódott.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nincs ilyen típusú ingatlan. Turisztikai céllal önkormányzatunk, 15-20 ideiglenes szálláshelyet tart fenn, a helytörténeti múzeumnak is helyt adó egykori Csehfalvay kúriában.

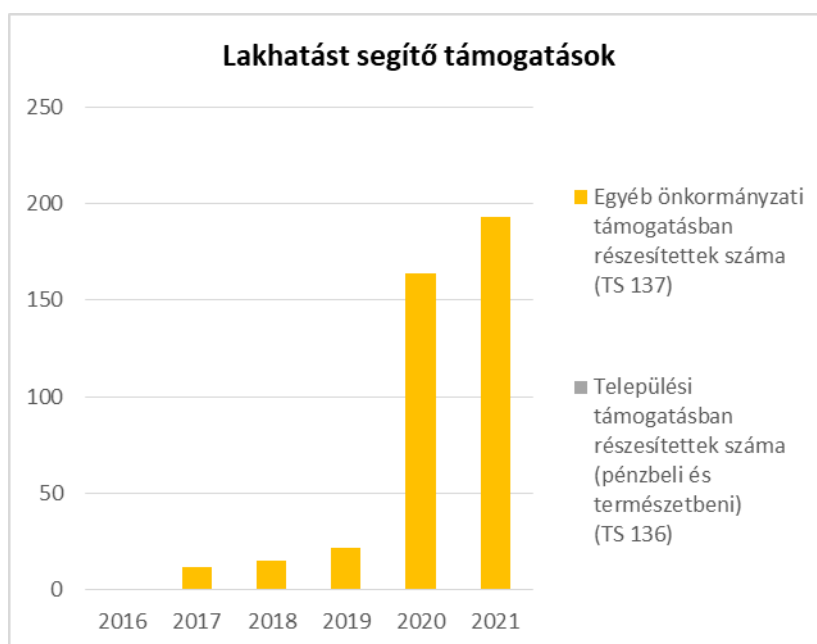
A kúria teljes külső felújítása megtörtént, a belső felújítás is részben. A Kúria ad otthont minden évben a helyi gyermekek hagyományőrző táborának.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	12
2018	n.a.	15
2019	n.a.	22
2020	n.a.	164
2021	n.a.	193

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt években egyre nő a lakhatást segítő támogatásban részesített személy. Az Önkormányzat igyekszik a támogatásban részesíthető személyek számát kibővíteni, így azok is részesülhetnek némi támogatásban- tüzelőanyag, természetbeni támogatás,- akik szociális rászorultságuk alapján nem lehetnének támogathatóak.

f) eladósodottság

A rendelkezésre álló adatok alapján az eladósodottság nem emelkedett az elmúlt években, viszont a már korábban eladósodottak nem képesek rendezni helyzetüket, kevesen vannak, akik képesek anyagi helyzetükön változtatni, életszínvonalukat emelni. A nehéz helyzetbe került családok a helyi családsegítő segítségét kérhetik ügyeik intézéséhez.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön,- mint az nevéből is sejthető- sok szőlőterület és ahhoz kapcsolódó prэшáz van. Ezek egy részét tulajdonosaik alkalmassá teszik tartós vagy időszakos emberi tartózkodásra (lakhatásra).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

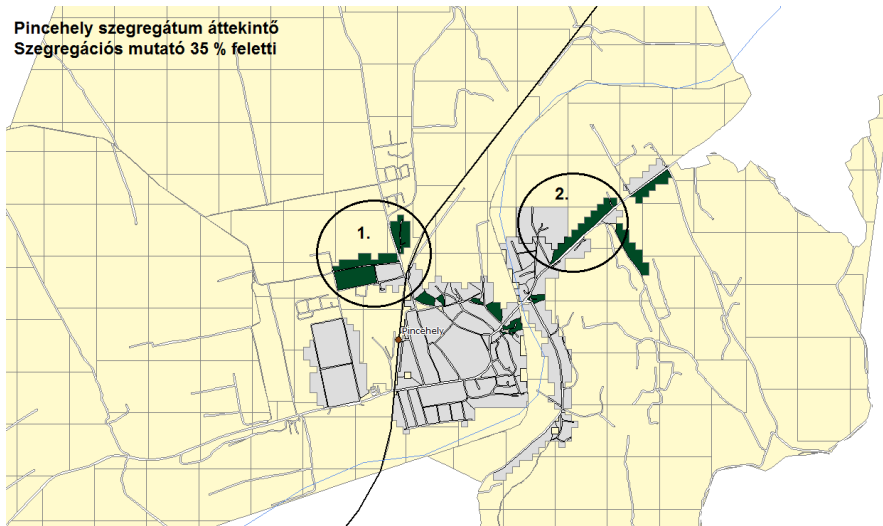
A szegregáció fogalmát a hazai szakirodalom leggyakrabban a területi elhelyezkedéssel, lakhatással és az ebből következő intézményi – Magyarországon jellemzően az oktatás területén jelentkező – elkülönüléssel/elkülönítéssel kapcsolatban használja.

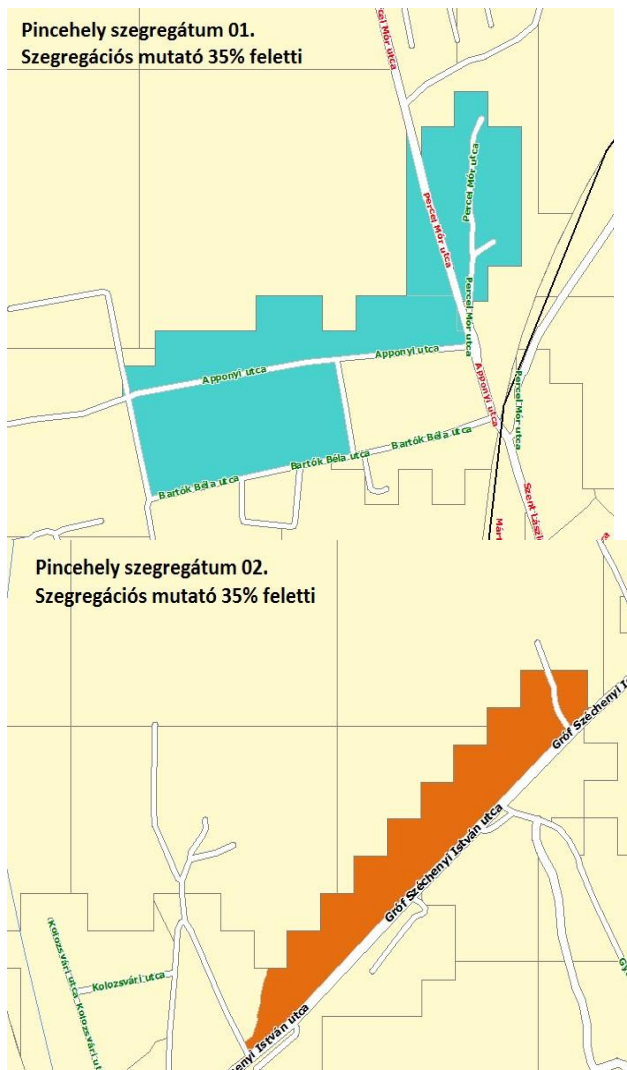
Szegregációnak nevezzük azt a jelenséget, amikor egy-egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.

A roma lakosság jelentős része vidéken, gazdaságilag és infrastrukturálisan elmaradottabb régiókban, szegregált lakókörülmények között él. 1971. évben a cigány emberek kétharmada még telepen lakott. A 60-as 70-es években telep-felszámolási program indult, ellentmondásos végrehajtása azonban a szegregált lakóhelyek újratermelődéséhez vezetett. A 80-as évek végétől a nagyipari ágazat összeomlása, a növekedő munkanélküliség a romák lakóhelyi elkülönültségét tovább erősítette. Az 1990-es évekre a roma népesség aránya jelentősen megnőtt az ország szegényebb régióinak kisebb településein és a nagyvárosok leromlott kerületeiben. A kutatók 2003-ban újra az 1971-es elkülönítettségi arányokkal találkoztak. "A forma más, mert telepek már csak kismértékben vannak, a szegregáció mértéke azonban ma is ugyanakkora.

A KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégezte Pincehely településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő. A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Pincehely összesen	1. szegregátum (Perczel Mór u. mindkét oldala a Zsákutcában - Apponyi u. északi oldala - Bartók Béla u. - Dózsa György u. - Apponyi u. mindkét oldala a Bartók Béla u.-ig)	2. szegregátum (Gróf Széchenyi u. északi oldala a Pázmány Péter u.-tól az első Zsákutca-ig)
Lakónépesség száma	2253	104	65
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,9	21,2	9,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	58,5	58,7	47,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	27,6	20,2	43,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,9	54,1	41,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	6,2	2,7	1,9
Lakásállomány (db)	1049	47	37
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	18,7	36,2	18,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	44,1	72,1	54,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	16,8	41,0	35,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	50,2	25,8	39,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,9	69,0	66,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	2374		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	47,0	64,7	66,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	61,3	82,7	75,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,5	5,6	6,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,8	5,6	6,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	15,5	33,3	10,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	3,9	9,5	6,7

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregátumban élők száma folyamatos változást mutat, általában a jövedelmi helyzetük miatt lakóhely változtatásra képtelen lakosok maradnak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152.§ (3) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik

a) a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről,

b) a 2013. április 28-án tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján – megállapított közfinanszírozott szakellátási feladatok ellátásáról,

c) a tulajdonában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladat ellátására szolgáló vagyonhoz kapcsolódó – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján a helyi önkormányzat rendelkezési joga alá tartozó szakellátási kapacitással ellátandó – közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladatok ellátásáról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás,

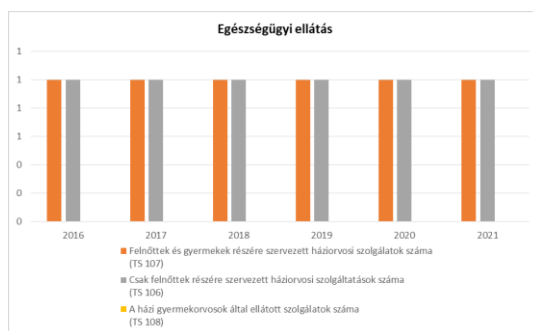
Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás: ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, egyéb speciális szociális intézmény

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb

szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	1	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	1	0	1	91	27,73
2018	1	1	0	1	78	25,13
2019	1	1	0	1	75	21,16
2020	1	1	0	1	75	18,62
2021	1	1	0	1	78	17,63

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pincehely településen kettő háziorvosi körzet van, egyiket teljes munkaidőben a másikat tartós helyettesítéssel látja el két háziorvos. A gyermekorvosi körzet 2012 óta Simontornyával összevonva működik, így a székhely Simontornya, de a gyermekorvos heti három alkalommal rendel a településen.

Mindhárom orvosi rendelő az elmúlt években jelentős felújításon, korszerűsítésen esett át, fontos, nélkülözhetetlen orvosi műszerek beszerzése valósult meg, mellyel igyekszünk biztosítani a lakosság számára a minél magasabb színvonalú orvosi ellátást.

Az egészségügyi alapellátás körében folyamatosan biztosított a településen a fogorvosi ellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, és az iskolai-egészségügyi ellátás. Ezen kívül a településen található gyógyszerár.

A település járó beteg szakellátását a dombóvári Szent Lukács Kórház és a hozzá tartozó tamási szakrendelő látja el.

Az egészségügyi alapellátás keretében dolgozók rendelkezésre álló helyiségek száma, állapota, mérete megfelelő.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűréshez) való hozzáférés

A felnőtt házi orvos, a gyermek házi orvos, a védőnő, a Családsegítő Központ munkatársa, Gyermekjóléti Központ munkatársa, folyamatosan együttműködve biztosítja a településen a prevenció és szűrőprogramokat. Prevenció programokhoz külsős szakembereket, előadókat is meghívunk. Azonban még mindig kevés a helyben szervezett szűrőprogram, ennek kiterjesztése fontos jövőbeni feladat, hiszen a szegényebb réteg csak ezeken az eseményeken tud hozzájutni a prevenció orvosi ellátáshoz. Ezen célcsoportot kifejezetten rossz általános egészségi állapot jellemzi, sokuk évek óta nem járt orvosnál, az egészségi problémáik kivizsgálását csak halogatják. Elmondásuk alapján még a közeli településeken szervezett szűrőprogramokra történő eljutás is gondot okoz nekik, mert nem tudják kifizetni az útiköltséget. Házi orvoshoz is csak végszükség esetén, fogorvoshoz szinte egyáltalán nem járnak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ilyen jellegű ellátás legközelebb a tamási rendelőintézetben található.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a településen megoldott. Az Atroplusz Közétkeztetési és Szolgáltató Kft. által helyben működtetett konyhán. Természetesen a jogszabályi feltételeknek megfelelően, az egészséges táplálkozást szem előtt tartva állítják össze az ételleket a bölcsődések, az óvodások, iskolások, illetve a felnőttek részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Községünk rendelkezik füves labdarúgópályával, bitumenes kültéri kézilabdapályával, illetve a tornateremként is szolgáló művelődési házzal.

A településen működik asztalitenisz klub, amely igen aktív életet él rengeteg versenyre járnak határon innen és túl, rendszeresen szerveznek bajnokságokat helyben is. Általános kisiskolástól a nyugdíjasig vannak tagjai.

Jelenleg Pinchehelynek nincs focicsapata.

Nagyon aktív a lovassport is a településünkön. Saját pályával rendelkező lovassport egyesület helyi, megyei, sőt országos rendezvényeknek is helyt ad.

A tornatermet az általános iskolásokon kívül egyéb, egyéni szerveződésekre is igénybe veszik (pl: tornázás).

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen önálló, önkormányzat által fenntartott Gondozási Központ szolgálat, személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat:

- *házi segítségnyújtás*
- *családsegítés*
- *idősek nappali ellátása*
- *étkeztetés*
- *gyermekjóléti szolgálat*

Ezen szociális ellátások és a szolgáltatások teljes mértékben lefedik a helyi szociális szükségleteket.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Pincehely településen nem elérhető a drogprevenciós szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az ellátások és szolgáltatások biztosítása során mind a hatóság, mind a Gondozási Központ fokozott figyelmet fordít az egyenlő bánásmód követelményére, a hátrányos megkülönböztetés látszatának is az elkerülésére.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Pincehely településen népkonyha nem működik. Az Önkormányzat a szociális juttatások megállapításakor - szociális tüzelőanyag juttatás, az egyéb természetbeni juttatás - minden esetben figyelembe veszi azon személyeket, családokat ahol a hátrányos helyzet fenn áll.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település lakossága életminőségének javítását úgy lehet a lehető legteljesebben biztosítani, ha tevékenységeink során a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Ezért törekednünk kell a közösségi élet minél sokrétűbbé tételére, a közösségi életbe be kell vonni az önkormányzati intézményeket, a munkahelyeket, a lakóközösségeket, az iskolát, az egyházat és a civil szervezeteket.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A település programjait – a tárgyévi költségvetés függvényében – a lakossági igények és a civil szervezet kezdeményezéseit figyelembe véve alakítja ki.

Művelődési ház:

A rendezvények helyszínéül egész évben a Művelődési ház, nyáron pedig a sportpálya áll rendelkezésre. Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét:

- majális (május)
- falunap (augusztus)
- szüreti felvonulás (október)
- Márton napi lampionos felvonulás (november)
- különböző bálók (farsangi, húsvéti, búcsú, lovas, szüreti...stb.)

A helyi iskola és óvoda programjai, karácsonyi műsor, idősek világnapja alkalmából rendezett ünnepség, különböző sportrendezvények (pl: asztalitenisz verseny), bálók, nyugdíjas klub összejövetelei a Művelődési házban kerülnek megrendezésre.

Az épület 2021-ben teljesen megújult. Energetikai beruházás keretében ki lettek cserélve a nyílászárók, új, korszerű fűtésrendszer és napelem rendszer került kialakításra.

Könyvtár:

A helyi könyvtár kedden 12 órától 18 óráig, szerda, csütörtök, péntek 14 órától 18 óráig várja az olvasni vágyókat. A tavalyi évben 75 új beiratkozója volt a könyvtárnak. A tagok nagyon vegyes életkorúak, de a többség az 50 életév feletti korosztályból kerül ki. A 4228 db-os könyvtárállományból havonta átlagban 100-110 db könyvet kölcsönöznek ki. Ezen kívül folyóiratok és 2 db számítógép internet hozzáféréssel is a látogatók rendelkezésére áll.

Közösségi ház:

A Közösségi ház ad otthont a gyermekorvosi és a védőnői rendelőnek, illetve itt található a házasságkötő terem is.

Különböző szűrővizsgálatok, veradás, kisebb előadások is itt kerülnek lebonyolításra.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	1 117	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Pincehely településen nem jellemzőek az etnikai konfliktusok, a közösségi együttélés normálisnak tekinthető.

Világszerte tapasztalható, hogy a gazdasági válság, és az annak nyomán növekvő munkanélküliség, a hitelek bedőlése a szociális feszültségek növekedése a társadalmi konfliktusok szaporodásához vezethet.

Felfedezhető Pincehely településen is az emberek zárkózottsága, érdektelensége, sok esetben nehéz kimozdítani, közösségi együttlétre buzdítani őket.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Elmondható, hogy a közösségi szolidaritás megjelenik a községben. Ha segítség kell bajba került lakosoknak szinte egy emberként igyekeznek mindenki a maga módján a lehetőségeihez mérten segíteni.

A helyi egyházközösség nagyon aktív, keretein belül működik a Magyar Katolikus Karitás. Egész évben próbálják segíteni a rászoruló, hátrányos helyzetű családokat és az egyedül élő időseket. Különösen karácsony és húsvét közeledtével segítenek tartós élelmiszer illetve ruhacsomag osztásával.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön jelenleg működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Minden évben tartanak gyereknapot, tolerancianapot és csomagosztással segítik a rászoruló roma családokat. Munkájukat, működésüket teljes mértékben segíti, támogatja a települési önkormányzat. Rendezvényeikhez, gyűléseikhez minden esetben rendelkezésükre bocsátja az önkormányzat az épületeit, sportpályáját, jogi segítséget és pénzügyi tanácsot is ad.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön több civil szervezet tevékenykedik. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a község fejlődéséhez nagymértékben hozzájárulnak. Az utóbbi években hagyományra vált a Pincehelyért Egyesület szervezésében a Pillefesztivál, ami a környékben lévő néptáncsoportok és hagyományőrző egyesületek fontos rendezvénye.

Településünkön 10 éve működik az Eszterlánc Néptánc-és citeracsoport. A tagok 5-6 éves kortól egészen középiskolás korig vannak. A néptánc fogja össze őket, de ennél sokkal többről van szó. A csoport részt vesz minden helyi rendezvényen, legyen az akár egyházi, iskolai vagy önkormányzati. Ha kell, kapálják a templom kertét, ha kell, udvartrendeznek a kúriánál, ha kell, segítenek a rendezvényeken. Természetesen nagyon sokszor fellépnek helyi, környékbeli, de akár országos rendezvényeken is. Nagyon fontos számukra a hagyományőrzés. Betlehemezés, májusfaállítás, kitáncolás, vagy hagyományos népviseletes locsolkodás.

Természetesen a gyerekeket nagyon szorosán összeköti a csoport, jó példája ez a hasznos és kontrollált szabadidő eltöltésének. Minden évben- immár tizenötödik alkalommal- hagyományőrző tábor kerül megrendezésre a csoport tagjainak. Akik az egész éves munkájuk jutalmául kicsit együtt kikapcsolódhatnak. A tábor a helyi Vörösmarty kúriánál kerül megrendezésre. A gyerekek sátrakat állítanak fel a kúria csodaszép, nagy füves udvarán és itt töltenek el egy csodás hetet.

Testvértelepülésünk a szlovákiai Perbete község. Nagyon szoros kapcsolatot ápolunk velük, mind a sport, mind a kulturális élet területén.

Az Asztalitenisz Klub tagjai és növendékei országos versenyeken értek el kiváló helyezést, ezzel is népszerűsítve a sportágat és településünket.

A Polgárőr Egyesület aktív részvétele községünk életében biztonságosabbá teszi hétköznapi életünket és a rendezvények probléma nélküli lebonyolítását.

Nagyon aktív civil szervezet a Pincehelyi Lovassport Egyesület. Minden évben megrendezésre kerül a kettős- és négyes fogathajtó verseny, melyre országos szinten érkeznek a résztvevők, a napot a lovasbál zárja. Egyéb rendezvények, események - mint pl a szüreti felvonulás – lebonyolításában is kiveszik a szerepüket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Pincehelyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a helyi roma lakosság érdekeit képviseli. Ennek fontos megnyilvánulása, hogy a Magyar Vöröskereszt tagjaként ruhaosztással, tartós élelmiszer-csomag, tisztasági csomagoztással segítik a rászorulókat. A rendkívüli élethelyzetbe került családoknak, az ügyintézésben, tanácsadásban segítséget nyújtanak.

Pincehely Nagyközség Önkormányzatával kötött megállapodás alapján minden tevékenységükben, rendezvényeik lebonyolításában segíti őket Önkormányzatunk.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Generációkon át örökített szegénység	Felzárkóztatási programok
Rossz egészségi állapot	Életviteli tanácsadás, szűrőprogramok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja! Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A település demográfiai adatai a 2022. december 31.-i állapot szerint:

Korcsoportos bontás: 0-18 éves korig

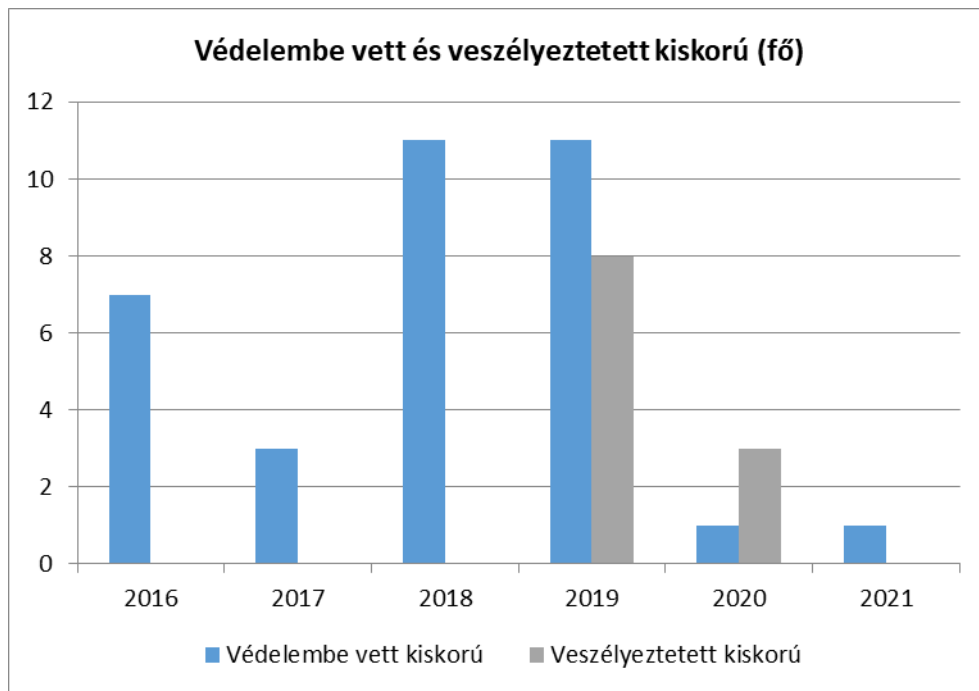
0-2 éves: 57 fő,
3-5-éves: 68 fő,
6-13 éves: 141fő,
14-17 éves: 68 fő,

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 031	1 127	2158	47,78%	52,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	143	128	271	6,63%	5,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	29	54	1,16%	1,34%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A táblázat alapján megállapítható, hogy az állandó népesség 15 %-a tartozik a 0-17 éves korosztályba, a nemek aránya kiegyenlített. Az állandó népesség kicsit több mint 3 %-a tartozik a 0-2 éves korosztályba.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	n.a.
2017	3	n.a.
2018	11	n.a.
2019	11	8
2020	1	3
2021	1	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Amint a táblázat is mutatja a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma jelentősen csökkent az elmúlt években.

Ez mutatja azt is, hogy a hátrányos helyzetű családok száma csökken, illetve a rossz lakhatási körülmények között élő gyermekek száma is javuló tendenciát mutat.

Az elmúlt években a veszélyeztetett gyermekek körében a leggyakoribb problémaként megjelent a magatartászavar. A magatartászavar, teljesítményzavar leginkább kiskamaszkorban jelentkezik, a fokozott agresszió, mint a problémák megoldásának egyedüli eszköze növeli az iskolai erőszakos cselekmények számát. Az iskolán belüli bulling szinte mindennapos jelenségévé vált. Egyre többször jelent problémát, hogy „hiányzik” a családi nevelés, a szülők személyiségének „éretlensége” tapasztalható a gyerekek nevelésével kapcsolatosan. Hiányzik a tisztelet, a felelősségvállalás, a szabályok be nem tartásának következményei. Az elsődleges hozott probléma kezelésén túl, a háttérben zajló ok okozati viszonyok feltárása, és azok kezelése jelentősen múlik a család és a családsegítő megfelelő együttműködésén. A szülők munkanélkülisége, gyógyíthatatlan betegsége, megváltozott munkaképessége nemcsak anyagi problémákat okoz, kihat a család életvitelére, és gyermeknevelési szokásaira is.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szülők rossz nevelési technikával rendelkeznek, a gyerek nem tud megbirkózni a problémáival, frusztrálttá válik, a kortársaival szemben agresszív lesz és motíválatlan az iskolai előmenetel terén.

Vannak családok, akiknek helyzete, nem fog az általános közfelfogás szerint véglegesen rendeződni, megoldódni. Ezekben az esetekben az elsődleges cél az állapotromlás megakadályozása.

A családsegítő szolgáltatás igénybevétele önkéntes, vagyis a családsegítők által javasolt segítséget elfogadja-e a kliens, együttműködik-e a problémája megoldásában az a saját döntésén múlik.

A tavalyi év folyamán négy gyermek szüleivel került sor együttműködési megállapodás megkötésére, ebből három esetben a jelzőrendszer által lett kezdeményezve, egy esetben a gyámhatóság által. Az új jelzések és a tavalyi évben áthozott esetek alapján összesen hét család, ezen belül hét gyermeket, valamint két 18 évnél idősebb korú lett gondozva alapellátásban. Tankötelezettség elmulasztása miatt egy kiskorú gyermek védelembe vételére volt szükség.

A gyerekek veszélyeztetettségének okai a 2022. évben:

- életviteli (1 család)
- elhanyagolás (1 család)
- gyermekintézménybe való beilleszkedés nehézségei (1 család)
- gyermek magatartási problémái (3 család)
- tankötelezettség elmulasztása miatt (1 család)

Három együttműködési megállapodás került lezárásra, ebből kettő esetében a gyerekek ideiglenes hatályú elhelyezésének megszüntetésével nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére.

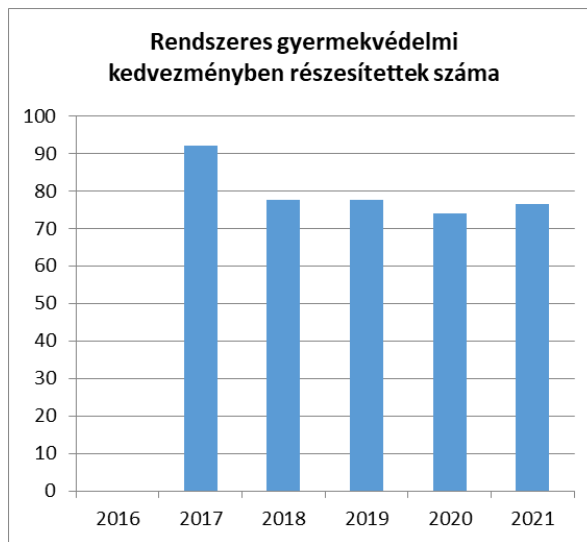
A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére
- az évenkénti kétszeri pénzbeli támogatásra
- 3 év alatti gyermek esetén a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) által, havi rendszerességgel biztosított alapvető fogyasztási cikkeket tartalmazó élelmiszer csomagra
- az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	92
2018	78
2019	78
2020	74
2021	77

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyerekvédelmi kedvezményben részesülők száma az elmúlt években minimálisan csökkent, de jelentősen nem változott. Sok évre visszamenőleg ugyanazok a családok a kedvezményben részesítettek.

Ez azt igazolja, hogy a hátrányos helyzetben élő családok nem tudnak kitörni, rossz szociális helyzetükön javítani, annak ellenére sem, hogy az utóbbi években számtalan sok évig közmunkából élő édesanya, édesapa el tudott helyezkedni a munka világában. Ennek oka sok esetben a nagyfokú eladósodás, amit sok év alatt sem tudnak a családok megoldani.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Pincehely Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2021.(VII.28.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Ör.) szabályozza az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátásokat.

A Szociális és Kulturális Bizottság az első osztályos gyermekek részére minden évben megvásárolta a tanszercsomagot, mellyel számtalan családnak segítette az iskolakezdést.

Az Ör. 6.§-a szabályozza a tanévkezdéssel járó többletkiadások enyhítése érdekében adható beiskolázási támogatást, a 7.§. pedig tanév közben, a havi kiadások enyhítése érdekében adható nevelési támogatást.

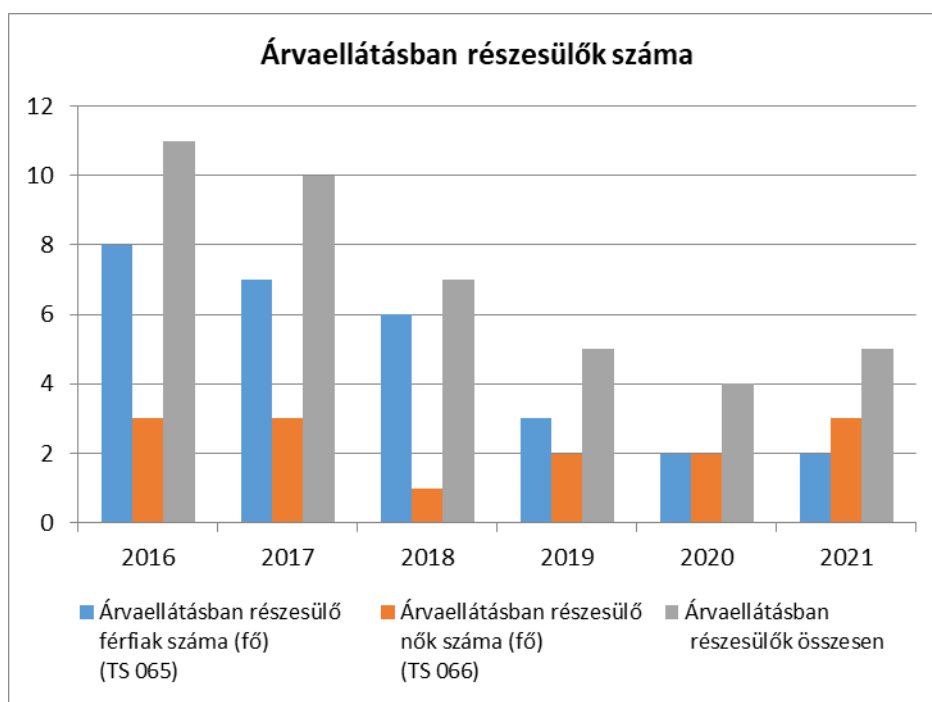
A 10/2005.(VI.27.) számú Önkormányzati rendelet szabályozza az első lakáshoz jutók támogatását. Minden évben több fiatal részesült, ilyen jellegű támogatásban, ezzel is segítve a fiatalok családalapítását.

Önkormányzatunk minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica ösztöndíj-pályázatban részt vevő településekhez, melynek keretében számtalan tanuló/hallgató részére állapított meg támogatást a Képviselő-testület. Ez az ösztöndíj a felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó és a már hallgatói jogviszonnyal rendelkező fiatalok részére nyújt pénzbeli segítséget.

Az újszülöttek támogatásáról szóló 15/2021.(X.25.) számú önkormányzati rendelet alapján az Önkormányzat egyszeri 20.000,-Ft-os támogatást nyújt a legalább egy éve Pincehelyi lakcímmel rendelkező gyermeket vállaló szülők részére, a gyermek születésével kapcsolatos kiadások enyhítésére.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	8	3	11
2017	7	3	10
2018	6	1	7
2019	3	2	5
2020	2	2	4
2021	2	3	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő kérelmére.

A gyermekétkeztetést Pincehely településen az Atroplusz Közétkeztetési és Szolgáltató Kft. által helyben működtetett konyha biztosítja.

Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani**

a) ²⁰⁴ a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani**

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

sokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017						
2018						
2019	46	30	12			28
2020	50	27	9			30
2021	47	29	14			22
2022	47	34	9			34

Az ingyenes étkezők zöme a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jogosultságához kötődik.

Nyári étkezésben a szüneti étkezés keretében a hátrányos helyzetű gyermekek részesülnek, amennyiben a szülő azt igényli.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Pincehelyen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Pincehelyen magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Pincehely településen található szegregátumokban élő gyerekek nincsenek szorosan elszigetelve a falutól, inkább az észrevehető különbség az, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők és hátrányos helyzetű gyerekek nagy aránya ezeken a területeken él. Itt található meg nagy arányban az alacsony iskolai végzettségű családok, akik általában kevés jövedelemmel rendelkeznek, így a különböző segélyekre nagyobb arányban jogosultak. Ezen gyerekek esélyegyenlősége minden tekintetben sokkal rosszabb, mint társaiké. Az Önkormányzat települési támogatás formájában, rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokkal próbálja ezen gyermekek hátrányos helyzetét enyhíteni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelentkeznek.

A veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet. A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- **pénzbeli és természetbeni ellátások:** a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2021 (VII. 28.) számú rendelet tartalmazza.
- **gyermekjóléti alapellátások:** a Gyermekjóléti Központ szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

A Települési Önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést. A Gyvt. 21/C. §-a alapján a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (5 hónapos kortól -18 éves korig) részére a szülő/törvényes képviselő kérelmére ingyenesen kell biztosítani a napi meleg ebédet, a tavaszi őszi és téli szünetben a tanítási szünet minden napjára, a nyári szünetben legalább 43 munkanapra.

Szünidei étkezésben résztvevők száma 2022-ben:

	TAVASZ	NYÁR	TÉL
ÓVODA	0 fő	9 fő	5 fő
ISKOLA	11 fő	19 fő	17 fő
jogviszony nélk.	2 fő	6 fő	3 fő

A szünidei étkezést önkormányzatunk:

- a tavaszi szünetben 2 nap,
- a téli szünetben 11 nap,
- a nyári szünetben pedig az összes munkanapon biztosította, összesen 34 gyermek részesült benne.

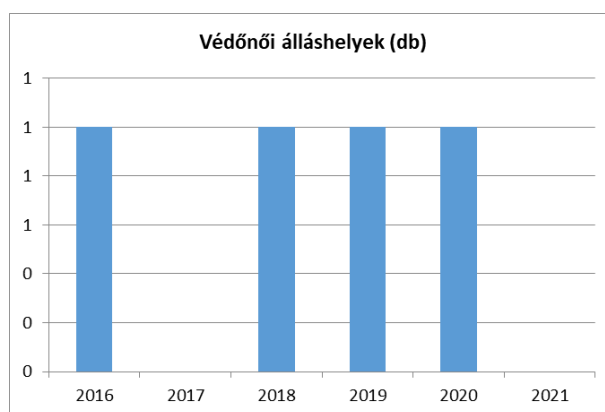
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen a védőnői ellátás évek óta folyamatos, jó szakmai színvonalon történik. Heti egy alkalommal jár ki Nagyszékely településre.

A területi védőnői szolgálat ellátotti létszáma 2021. évben a 0-7 éves gyermekek létszáma alapján 179 fő volt.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

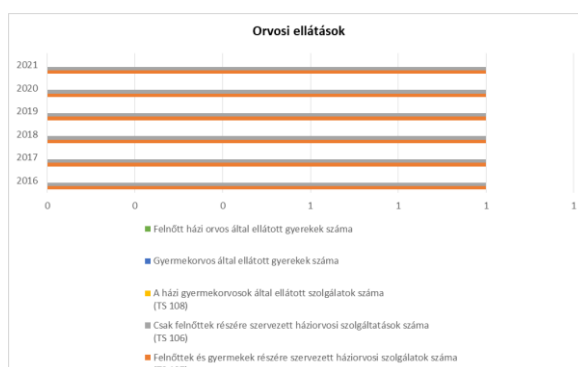
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvosi körzetet Simontornya város működteti, Pincehelyre heti 3 alkalommal jár ki a gyermekorvos. Szakorvosi ellátás a megyeszékhelyen, Szekszárdon az egészségügyi intézményeken keresztül megoldott.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	1	0	n.a.	n.a.
2017	1	1	0	n.a.	n.a.
2018	1	1	0	n.a.	n.a.
2019	1	1	0	n.a.	n.a.
2020	1	1	0	n.a.	n.a.
2021	1	1	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú gyermekek egészségügyi ellátását a gyermekorvos és a védőnő végzi. A kötelező szűrővizsgálatokon való megjelenés elősegíti a betegségek korai felismerését. A településen nem jellemző hogy a szülők elmulasztanak a kötelező vizsgálatokon történő megjelenést. Az óvodában van lehetőség a logopédus által végzett fejlesztés igénybevételére.

Az óvodába és iskolába járó gyermekek esetlegesen szükséges speciális igényeit az óvoda- és iskola pedagógus jelzése alapján az egyes szakszolgálatok látják el.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatásköri intézkedések biztosítják. A gyermekjóléti alapellátások célja, hogy hozzá járuljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez. A gyermekjóléti alapellátás körébe tartozik minden olyan, a gyermekvédelem körébe sorolt szociális segítő szolgáltatás, amely a gyermek családban történő nevelését támogatja. A gyerekek védelme keretében eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és egymással így elősegítve a gyermek családban történő nevelkedését. A segítő szolgáltatások mindig az adott gyermek legjobb érdekét kell, hogy szolgálják. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, és a gyermekek átmeneti gondozása.

A gyermekjóléti alapellátás missziója a gyermekek jogainak érvényesülése érdekében egyrészt azon családok támogatása és megerősítése, amelyek gyermekeik felnevelésében nélkülözik a szükséges feltételeket, illetve ezeknek megteremtésében támogatásra szorulnak; másrészt a védelem biztosítása a gyermekek számára a fejlődésüket akadályozó vagy hátráltató veszélyek ellen.

A gyermekjóléti szolgáltatást az Önkormányzat a Pinchely Nagyközség Önkormányzatának Gondozási Központja Család és Gyermekjóléti Szolgálat keretében biztosítja. a családsegítői feladatokat a Gondozási Központ vezetője látja el. A családsegítő az intézményi alapfeladatokat a településen életvitelszerűen élő állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező, problémával küzdő családok, gyermekek tekintetében látja el.

Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda és a gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatás településünkön nem működik.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátását a 2018. év októbere óta működő mini bölcsőde biztosítja. A helyi óvoda különálló épületében került kialakításra és a Vak Bottyán óvoda tagintézményeként működik, 5 fő gyermeklétszámmal és kettő fő dolgozóval (egy nevelő és egy dajka). A bölcsőde,

átadása óta teljes létszámmal működik, nagyon népszerű a szülők körében. A felvételnél előnyt élveznek a Gyvt. 43.§ (3) bekezdésében előírt feltételeknek megfelelő családok. Ez az 5 fő férőhely sokszor kevésnek bizonyul, mert többen is igényt tartanak a bölcsődére, de mi örülünk, hogy a jelenlegi létszámmal is segíthetjük néhány szülő munkavállalását, és ez által a család jövedelmi viszonyainak javulását.

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	5	5	0	0
2020	0	0	0	0	5	6	0	0
2021	0	0	0	0	5	5	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem rendszere nem működne a gyermekjóléti alapellátás témakörében említett szervek összefogása nélkül.

A jelzőrendszer tagjai közti jó kapcsolatok, az információáramlás, a naprakész adatok, valamint a gyakori családlátogatások mind-mind hozzájárulnak, hogy a gyermekek védelme megfelelő legyen Pincehelyen.

A mélyszegénységben élő gyermekek tekintetében a legfontosabb, hogy minél előbb bekerüljenek a rendszerbe (bölcsőde, óvoda), így lehet számukra a leghatásosabb védelmet nyújtani. Ezért is fontos, hogy községünkben működik bölcsőde, így a legkorábban figyelemmel kísérhetik a szakemberek ezen gyermekek fejlődését.

A helyi családgondozó jó kapcsolatot ápol a nevelési- oktatási intézményekkel, így a veszélyeztetett gyermekek tekintetében nagyon hamar értesül a problémákról.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A törvényi előírásoknak megfelelően a szolgálat a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A gyermek veszélyeztettségével kapcsolatos jelzéseket fogadja, és a probléma jellegéhez, veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz. Az érintett intézmények és jelzőrendszeri tagok által veszélyeztetettnek ítélt gyermekek családjával felveszi a kapcsolatot, tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról, és a szociális munka eszközeivel, szociális szolgáltatások biztosításával igyekszik elkerülhetővé tenni a hatósági beavatkozást. Jellemzően az írásos jelzést megelőzően a jelzést tevő szóban is tájékoztatja a szolgálatot.

Minden esetben a jelzést tevő visszajelző adatlapon tájékoztatva van. A gyermekjóléti szolgáltatás során a családsegítő a feladatokat az észlelő jelzőrendszerrel (védőnő, házi orvos, oktatási intézmény, rendőrség, stb.) együttműködve végzi. A tevékenység során a fókuszban a gyermek áll, de a munka a családdal és az észlelőrendszerrel együttműködve végezhető el eredményesen szigorú titoktartás mellett.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sport és szabadidős programokhoz való hozzáférés jellemzően az óvodai és iskolai nevelés területén valósul meg. Az óvónők, valamint az osztályfőnökök nagy hangsúlyt fektetnek az egészségfejlesztésre és a környezettudatos gondolkodás kialakítására. Korszerű, modern játszótér áll a gyerekek rendelkezésére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő kérelmére.

A gyermekétkeztetést Pincehely településen az Atroplusz Közétkeztetési és Szolgáltató Kft. által helyben működtetett konyha biztosítja.

Az óvodában és bölcsődében étkező gyermekek 100 %-a étkezik ingyenesen.

Az iskolában a törvényi előírásnak megfelelően ingyen, 50 %-os kedvezménnyel, illetve teljes összegű térítés mellett étkezhetnek a gyermekek.

Hétvégi étkezés nincs Pincehely településen.

A szünidei étkezést a törvényi előírásoknak megfelelően a hátrányos helyzetű gyermekek részére a konyháról történő meleg étel elvitelével biztosítja az Önkormányzat a tanítási szünetekben.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat a programjai szervezésekor nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú csoportok között. Minden rendezvényére ugyanolyan szeretettel várja a roma és nem roma, a hátrányos helyzetű vagy éppen fogyatékkal élő gyermekeket és felnőtteket is.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére utaló észrevételre nem került sor.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat az Arany János tehetséggondozás keretében minden esetben támogatja a középiskolában hátrányból induló Pincehelyi tehetséges gyermekeket.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíj keretében az esélyteremtés érdekében minden évben támogatjuk a helyi fiatalok továbbtanulását. Erre a célra 2022. évben 1.015.000,-Ft került kifizetésre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A fogyatékossg szó használatát Magyarországon a köznevelés területén az utóbbi években felváltotta a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló kifejezés használata, amit először a közoktatásról szóló – többször módosított – 1993. évi LXXIX. törvénnyel vezettek be. A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről a fogyatékos gyermek, tanuló fogalmán a sajátos nevelési igényű gyermeket érti. Ebben az értelemben a fogyatékossg szó valamilyen tulajdonság kedvezőtlen módosulására utal.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): „az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján”

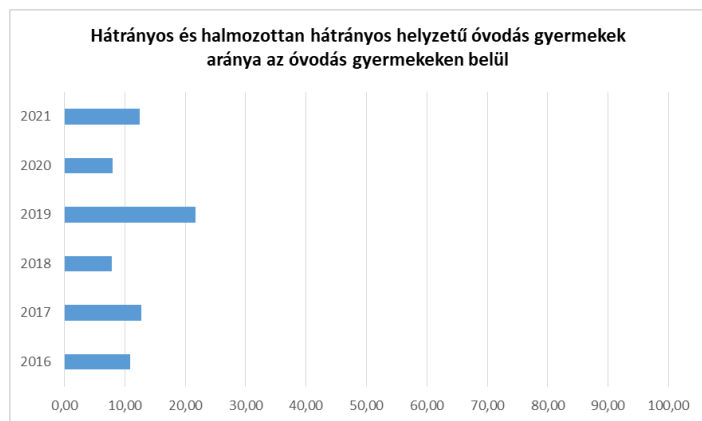
- *mozgásszervi*
- *érzékszervi*
- *értelmi vagy*
- *beszéd fogyatékos*
- *több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos*
- *autizmus spektrum zavarral vagy*
- *egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.*”

A sajátos nevelési igényű gyermekek valamiben különböznek az ép társaiktól, ami miatt kiemelt figyelmet igényelnek. Nevelésük, oktatásuk a szakértői bizottság véleménye alapján történhet gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben vagy a többi gyermekkel, tanulóval együtt többségi intézményben. Az óvodai nevelés során a sajátos nevelési igény a szokástól eltérő nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve a szakértői vélemény alapján kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárásokat tesz szükségessé.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, megfelelő fejlesztése a nevelési- oktatási intézményekben történik, az intézményvezetők és a szülők együttes, összehangolt munkája során.

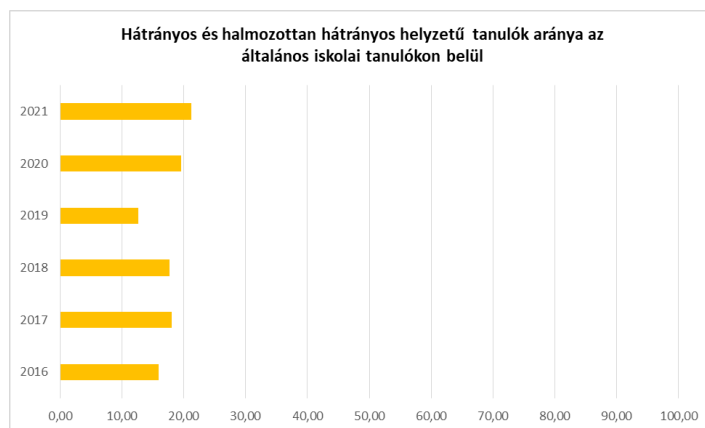
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	55	6	10,91
2017	55	7	12,73
2018	51	4	7,84
2019	46	10	21,74
2020	50	4	8,00
2021	48	6	12,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	19	15,97
2017	n.a.	20	18,02
2018	n.a.	20	17,70
2019	n.a.	12	12,63
2020	n.a.	17	19,54
2021	n.a.	17	21,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	14	26
2017	7	29
2018	28	23
2019	36	12
2020	26	12
2021	34	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

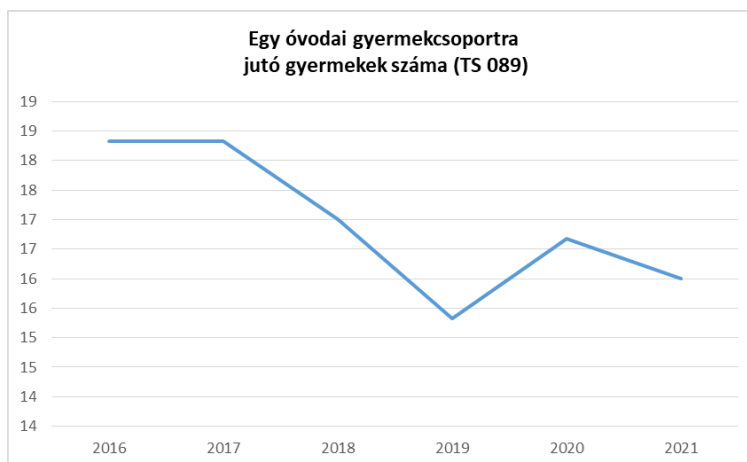
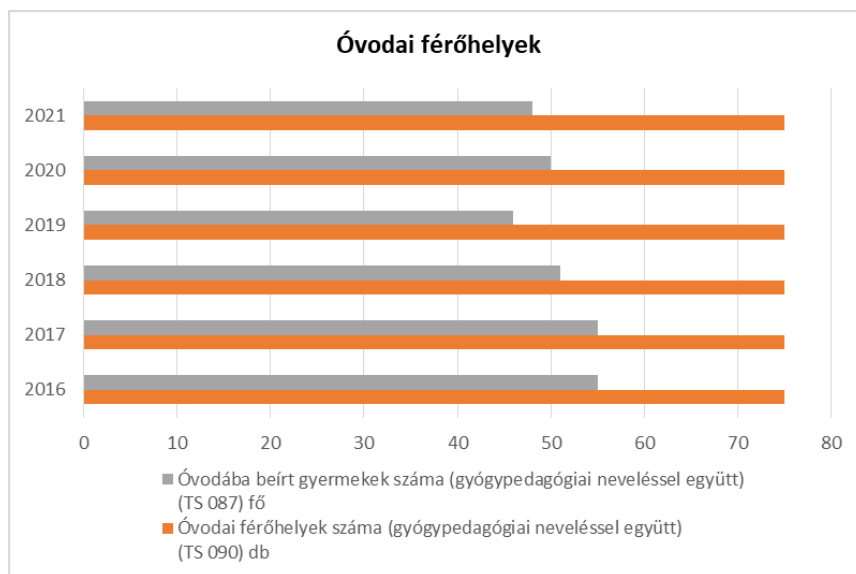

Az utóbbi években a hátrányos helyzetű gyermekek száma nőtt, ugyanakkor a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkent. Ennek oka, hogy a jogosultsági feltételek teljesülésének vizsgálata során a feltételek közül egyre kevesebb teljesül. Például ahol eddig a szülő alacsony iskolai végzettsége és az elégtelen lakókörnyezet fennállására tekintettel lett megállapítva a halmozottan hátrányos helyzet, ott mára már csak az alacsony iskolai végzettség teljesül, mert az ingatlant felújították olyan mértékben, hogy a komfort nélküli ház komfortossá vált.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó pedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beirt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermek száma nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	3	75	1	55	0	0	18
2017	n.a.	3	75	1	55	0	0	18
2018	n.a.	3	75	1	51	0	0	17
2019	n.a.	3	75	1	46	0	0	15
2020	n.a.	3	75	1	50	0	0	17
2021	n.a.	3	75	1	48	0	0	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	2	14,88	6,72
2017	0	8	2	13,88	6,31
2018	0	8	2	14,13	6,19
2019	0	6	2	15,83	5,26
2020	0	7	2	12,43	10,34
2021	0	6	2	13,33	11,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	10
2017	13
2018	6
2019	18
2020	12
2021	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodába és az iskolába a gyógypedagógus és iskolapszichológus szükség szerint jár ki.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről, szegregációról az oktatás területén nincs tudomása önkormányzatunknak.

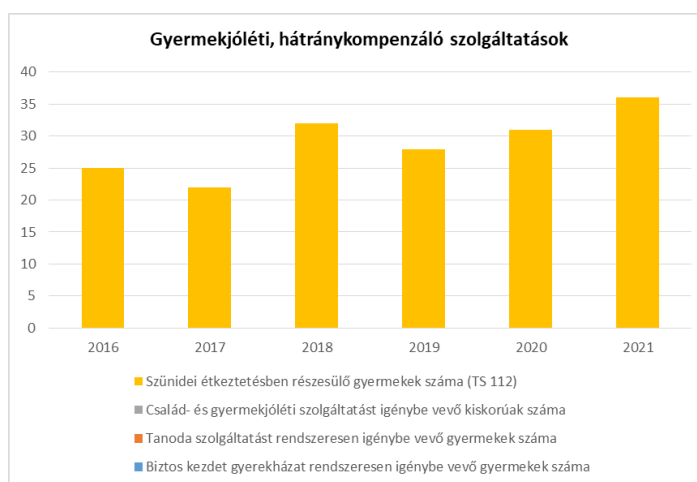
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Pincehely településen egy általános iskola működik.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	25
2017	n.a.	n.a.	n.a.	22
2018	n.a.	n.a.	n.a.	32
2019	n.a.	n.a.	n.a.	28
2020	n.a.	n.a.	n.a.	31
2021	n.a.	n.a.	n.a.	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda településünkön nem működik.

A hátrányos helyzetű gyerekek részére minden tanítási szünetben a helyben működő konyháról a déli főétkezést meleg étel elvitelével teljesítjük.

A Család és-gyermekjóléti szolgáltatás a helyi Gondozási Központban működik, minden munkanap 8-16 óra között kereshetik fel a családgondozót az arra rászorulóknak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szünidei gyermekfelügyelet hiánya	Szabadidős programok szervezése
Hiányzó jövőkép	Tehetség gondozás, ifjúsági klub

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Ma Magyarországon a nők iskolai végzettsége általánosságban valamivel magasabb, mint a férfiaké. A nők nagyobb százalékának van középfokú (52,6%), illetve felsőfokú végzettsége (52,6%), mint a hasonló korú férfiaknak. A lányok a gimnáziumokban jelentősen felül, a szakiskolákban alulképviselek. Ez azt jelenti, hogy a lányok inkább általános középfokú képzést kapnak, és ritkábban tanulnak szakmát ezen a szinten. Az oktatás jelenleg Magyarországon nemek szerint szegregált, ami főleg a szakoktatásban és a felsőoktatásban érzékelhető. A statisztika azt mutatja, hogy akadnak bizonyos területük, amelyekben a férfiak számbeli fölényben vannak: ilyenek többek között a természettudományok, az informatika, a műszaki tudományok, a mezőgazdaság és az állategészségügy.

Tekintettel arra, hogy a női esélyegyenlőség és egyenjogúság sokféle aspektusból vizsgálható és írható elő, a jelenlegi jogi szabályozási háttér is rendkívül szerteágazó. Nemzetközi egyezmények és egyéb nemzetközi jogi aktusok védik a nőket egyebek között a rabszolgaságtól, a szexuális kizsákmányolástól, a fegyveres konfliktusok alatti bántalmazástól, a munkaerőpiaci diszkriminációtól, biztosítják politikai jogaikat, egyenlő bérezésüket, jogérvényesítési lehetőségeiket. E rendelkezéseket Magyarország is – mint ENSZ-, EU- és Európa Tanács-tag – átültette különféle jogszabályok útján.

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke kimondja többek között, hogy

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A munkavállaló nőkkel szemben kétféle elvárás is megjelenik: egyrészt egy férfiakra szabott, rugalmatlan munkakörnyezetben kell dolgozniuk, ugyanakkor elvárás a hagyományos női szerepek betöltése is: anyaság, gondoskodás, család. A női munkavállalók, különösen a hivatásukat komolyan vevő nők nem jelennek meg példaként a médiában, hanem gyakorta elutasítón, „karrieristának” bélyegezve, ugyanakkor nem pozitív szerepmoделlek a három vagy többgyermekes nők sem. Továbbra is zajlik a kisgyermekes anyákkal szembeni diszkrimináció az állásinterjúk, az előléptetések, a visszatérések esetén. A munkaerő-piaci ki- és belépések önmagukban is jelentősen fokozhatják a diszkrimináció jelenlétét és mértékét.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A férfiak és nők közötti bérkülönbségek főleg az alábbiakból adódnak: a statisztikák alapján a nők összességében később és kisebb arányban válnak gazdaságilag aktívvá, kisebb arányú részvételen jutnak el foglalkoztatásuk maximumához, kisebb arányt képviselnek az aktív munkakeresőknek.

Továbbá hamarabb elhagyják a munkaerőpiacot és jóval nagyobb körökben az inaktivitás, mint a férfiaknál.

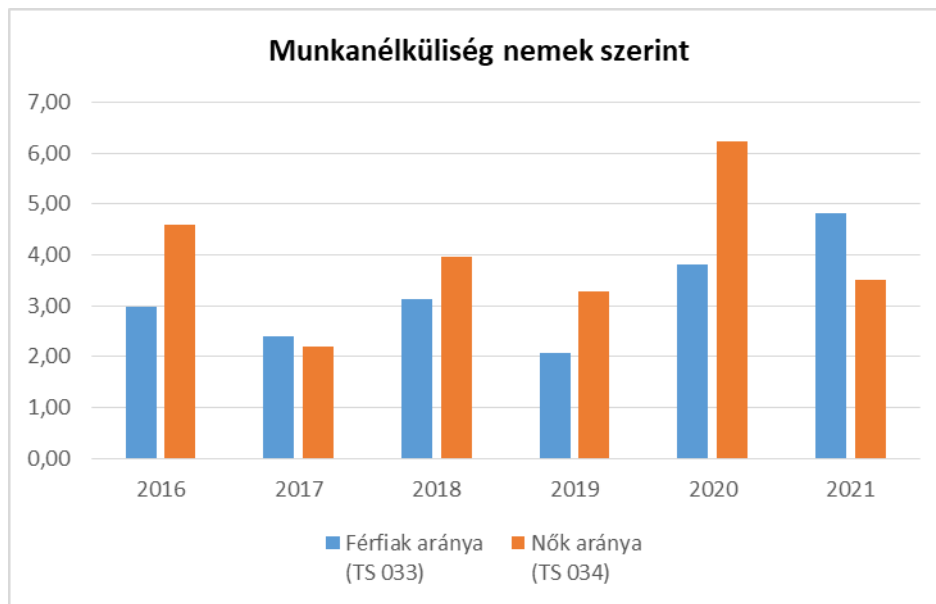
A fenti tények az alábbiak figyelembevételével rávilágítanak az egyik súlyos társadalmi problémára: a szülőképes korú nők között 1990 és 2010 között összességében 64-ről 41%-ra csökkent a házas nők aránya. Jóval nagyobb volt a visszaesés mértéke a gyermekvállalás szempontjából meghatározó 20–35 évesek körében. A házas többségből kisebbség lett. Mindez a családjogi státusz bizonytalansága mellett összekapcsolódhat a további életszakaszokban a szociális- és létbizonytalansággal is – a támasz hiánya, a magas szétválási valószínűség okán. Tehát a fentiek alapján a nők gazdasági kiszolgáltatottsága növekedhet: épp ezért a családi háttérrel, a legbiztosabb „szociális hálót” meg kell erősíteni – ez is egyik fontos családpolitikai prioritás 2010 óta. A gazdaságilag inaktív nők korcsoportos megoszlásából kitűnik, hogy elsősorban fiatalabb életkorban maradnak távol a munkaerő-piacról. A 30 és 35 év közötti inaktív állomány több mint 80 százalékát a nők teszik ki. A nők munkaerőpiacra történő későbbi belépése egyértelműen a gyermekvállalással hozható összefüggésbe. Jelenleg, 2010-től a gyermekgondozási szolgáltatások kapacitásának növelése céljából (családi napközik) európai uniós források segítségével intenzív fejlesztés folyik.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az otthoni és munkahelyi kötelezettségek összehangolását segítő rugalmas foglalkoztatási formák korlátozott elterjedtsége valamint a napközbeni gyermek-elhelyezési lehetőségek nehézségei – elsősorban a 0-3 éves korúak számára a bölcsődék és családi napközik hiánya – akadályát képezik a kisgyermekes nők munkaerő-piaci részvételének, gátolják a gyermekgondozási szabadságon lévők visszatérését a keresőmunkába.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,99	4,58	3,79%
2017	2,39	2,21	2,30%
2018	3,13	3,96	3,55%
2019	2,07	3,29	2,68%
2020	3,8	6,23	5,02%
2021	4,82	3,51	4,17%

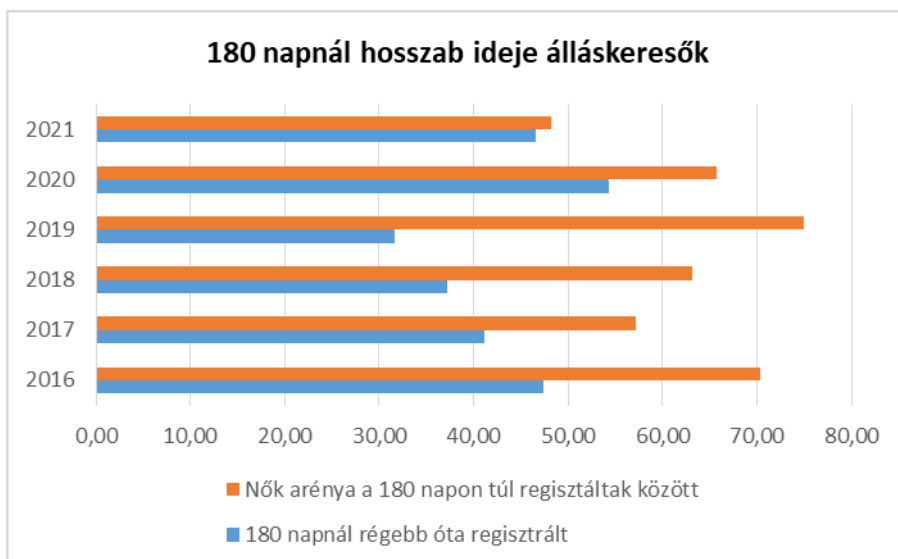
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	47,37	70,37
2017	41,18	57,14
2018	37,25	63,16
2019	31,58	75
2020	54,29	65,79
2021	46,55	48,15

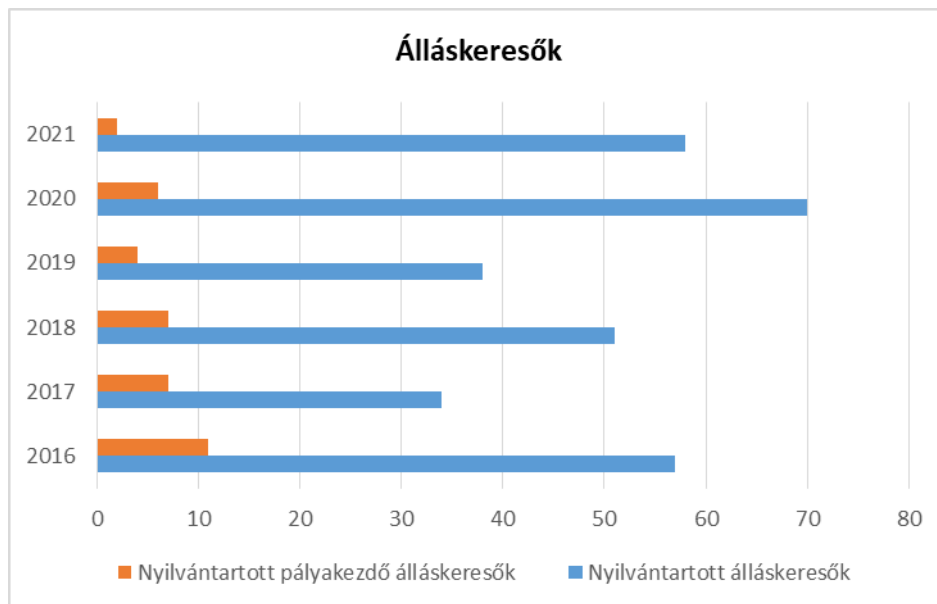
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	57	11
2017	34	7
2018	51	7
2019	38	4
2020	70	6
2021	58	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Pincehely településen foglalkoztatást segítő képzési programok érdeklődés hiányában nincsenek. Ilyen jellegű képzéseket a Tolna Megyei Kormányhivatal Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szervez, de tapasztalatunk szerint ezeken csak nagyon kis arányban vesznek részt motiváció hiányában.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Közmunkaprogram keretében és mezőgazdasági idénymunka jellegű tevékenységekben dolgozik a legtöbb alacsony iskolai végzettségű nő.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Alapvetően négy olyan terület van a munkaerő-piacon, amelyek a nemi alapú diszkrimináció tipikus megnyilvánulási formái. Ezek a munkához jutás, a szakmai előmenetel és mobilitás, a bérégyenlőtlenség, továbbá a munkahelyi zaklatás problémaköre. A munkához jutással kapcsolatban közismert tény, hogy a nőket a gyermekvállalás akadályozza a leginkább. Egy 2007-es kutatás eredménye szerint a gyermekvállalás a nők foglalkoztatási esélyét 37 százalékkal rontja, míg a férfiakét éppen ellenkezőleg, 8 százalékkal növeli.

Az üvegplafon elmélet párja a vertikális szegregáció, amely a nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt pozíciójához kapcsolódik. Egy adott szervezet vezető pozícióit betöltők nemi összetételének vizsgálatakor általában azt láthatjuk, hogy a nők jelenléte elmarad a férfiakétól. Az üvegplafon jelenség lényege az, hogy a nőket egy láthatatlan és nehezen áttörhető fal akadályozza karrierükben. Az elnevezés egy kísérletről kapta nevét: halak akváriumába üveglemezt tettek. A halak megszokták, hogy csak az akadályig tudnak úszni az akváriumban, így amikor kivették az üveglemezt, akkor sem úsztak tovább a korábbi akadály vonalánál (Debreceni-Komka, 2004). Az üvegplafon tehát olyan akadály, amelyet a nők interiorizálnak, saját maguk által is gátolva előrelépésüket (Nagy, 2009).

A hátrányos megkülönböztetés részét képezi a két nem közötti béregyenlőtlenség is, amely azóta létezik, amióta a nők megjelentek a fizetett munka világában. Képzettség tekintetében a nők fizetése minden szinten alacsonyabb a férfiakénál. A legnagyobb különbség a felsőfokú végzettséggel rendelkező férfiak és nők között van (24,28 %). Az adatok szerint minél magasabb a munkaerőpiacon betöltött pozíció, annál nagyobb a nők jövedelemhátránya. Ezzel ellentétesen, az alacsony keresetű munkavállalók között a nemek közötti különbség 2007 után megszűnt.

Végül a nőket érő hátrányos megkülönböztetés részét képezi a nőket érő (szexuális) zaklatás a munkahelyen. A munkahelyi zaklatást az esetek többségében nem követi sem kivizsgálás, és elenyésző esetben fordulnak az elszenvedők bírósághoz az ügyben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges volt eddig, hogy a településen nem volt bölcsőde. Aki tehetett és megoldható volt számára a közeli városba vitte gyermekét bölcsődébe, azonban 2018 szeptemberétől településünkön mini bölcsőde működik.

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a napközbeni gyermekellátás, ezen belül a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, amely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket.

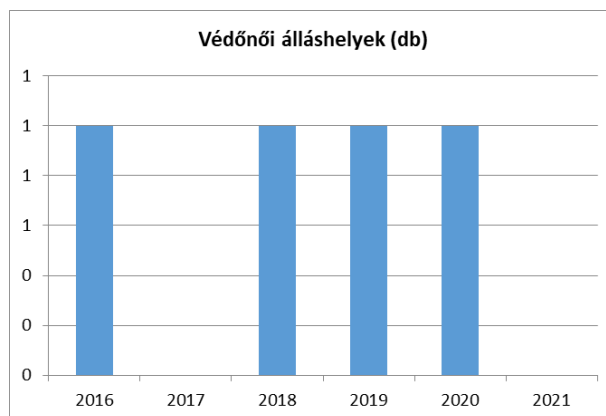
A mini bölcsődék létesítésének lehetőségét a Kormány annak érdekében teremtette meg, hogy a kisebb települések ezen szolgáltatás biztosításával a családoknak élhetőbb környezetet teremtsen, helyben tartsa a fiatalokat, és ne kelljen dönteniük a gyermeknevelés és munkavállalás között, hiszen egyszerre megoldható a kettő.

Persze a bölcsődei ellátás sem megoldás minden esetben a kisgyermekes édesanyáknak, hiszen például a három műszakos munkát még így sem tudják minden esetben elvállalni. Ezért a munkahelyek rugalmas munkaidő alkalmazása és családbarát munkahelyteremtése mindenképpen nagyon fontos.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	5	5	0	0
2020	0	0	0	0	5	6	0	0
2021	0	0	0	0	5	5	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön,- ha lassan is- de folyamatosan nőtt az elmúlt években a várandós anyák és a gyermekek száma, ami egyrészt annak köszönhető, hogy a kormány jelentősen támogatja a családalapítást, egyre többen részesülnek ingyenes tankönyv ellátásban, ingyenes étkezésben és a CSOK által egyre többen tudnak lakást vásárolni. A védőnő maximálisan ellátja feladatát, és már a fiatal párokkal elbeszélget, a családalapításról, gyermekek vállalásáról. Foglalkozik a várandós anyukákkal, segíti őket felkészíteni az anyaságra.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a községben nem folyik. Ami országosan, az itt is jellemző, hogy az áldozatok nagy része sokáig maga is eltitkolja bántalmazását, s csak akkor fordul már segítségért, ha komolyra (életveszélyesre) vált a helyzete.

Az elmúlt években családon belüli erőszak büntett nem történt településünkön.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön ilyen jellegű intézmények nem működnek, a családsegítő szolgálat segít az elhelyezésben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületében 4 nő képviselő dolgozik. A Polgármesteri Hivatalban a jegyzővel együtt 7 női dolgozó van. Mindkét háziorvos és a fogorvos is hölgy. Az intézményvezetők 100 %-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra biztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevésbé ismer el aktív munkavégzésként. Sok nő számára ez elfogadható, a társadalmi tradíciónak megfelelő. Magyarországon is egyre több nő és férfi gondolja úgy, hogy a tradicionális szerepfelosztások megoszthatóak.

Helyi szinten is az előbb felsorolt problémák érintik a nőket. a gyermekvállalás után, kisgyermek/ek nevelése mellett a munka világába történő visszakerülés nagyon nehéz számukra. Számos

esetben a gyárakban történő három műszakos munkarend vállalása lehetetlen az édesanyák számára.

Az önkormányzat igyekszik, amennyire lehetséges, intézményeiben helyi lakosok, nők alkalmazásával ezt a problémát enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES-ről GYED-ről visszatérők munkába állásának nehézségei	munkába állás, beilleszkedés segítése
Elszigetelődés	Baba-mama klub

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

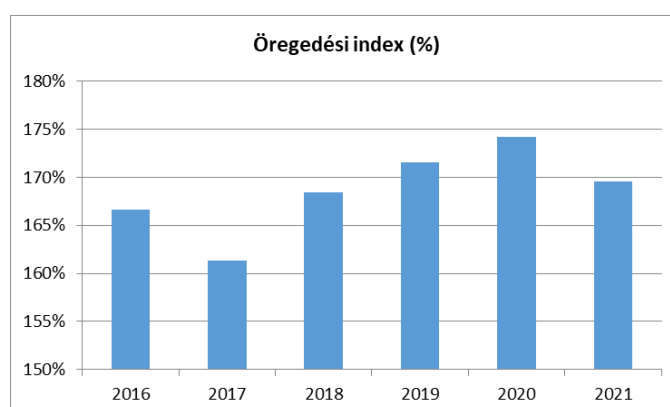
Az idős emberek társadalmi, közösségi, családi szerepvállalásai átalakultak. A premodern társadalmakban az idősek tanácsaira, bölcsességére még nagy szükség volt a mindennapi élethez. A családon belül mind a nők, mind a férfiak tekintélye a korrallal együtt növekedett. Az érdeken alapuló tapasztalat miatt az idősebbeket nagy tisztelet övezi mindaddig, amíg nem hátráltatják a közösséget. Amint ellátásuk komoly gondot jelent, megszűnik az addigi bánásmód, s az érintettek a közösség érdekeit követve természetesnek tekintik, hogy nem tudják tovább ápolni, gondozni őket.

Egyre inkább jellemző, hogy az idős emberek rendszerint sem a családban, sem a szélesebb társadalmi közösségben nem rendelkeznek tekintéllyel. Miután munkájuktól visszavonultak, gyakorlatilag szegényebbek, mint addig bármikor az életük során. Annak ellenére, hogy a modern társadalmak egyre kevésbé igénylik az idősek szakmai tudását, mégis egyre növekvő arányuk miatt nem lehet háttérbe szorítani őket, mint jelentős társadalmi csoportot.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	440	264	166,67%
2017	450	279	161,29%
2018	458	272	168,38%
2019	465	271	171,59%
2020	472	271	174,17%
2021	473	279	169,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői:

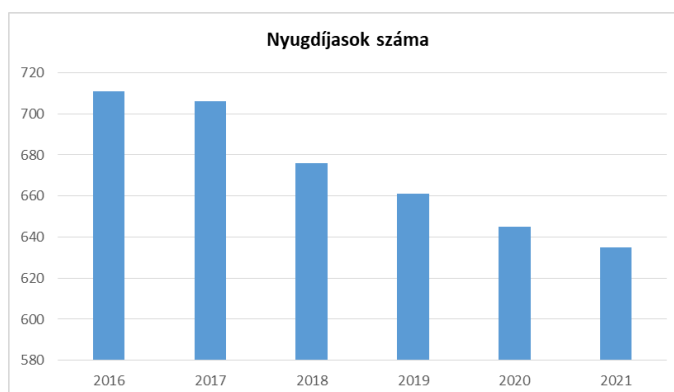
- növekszik az idősek aránya
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

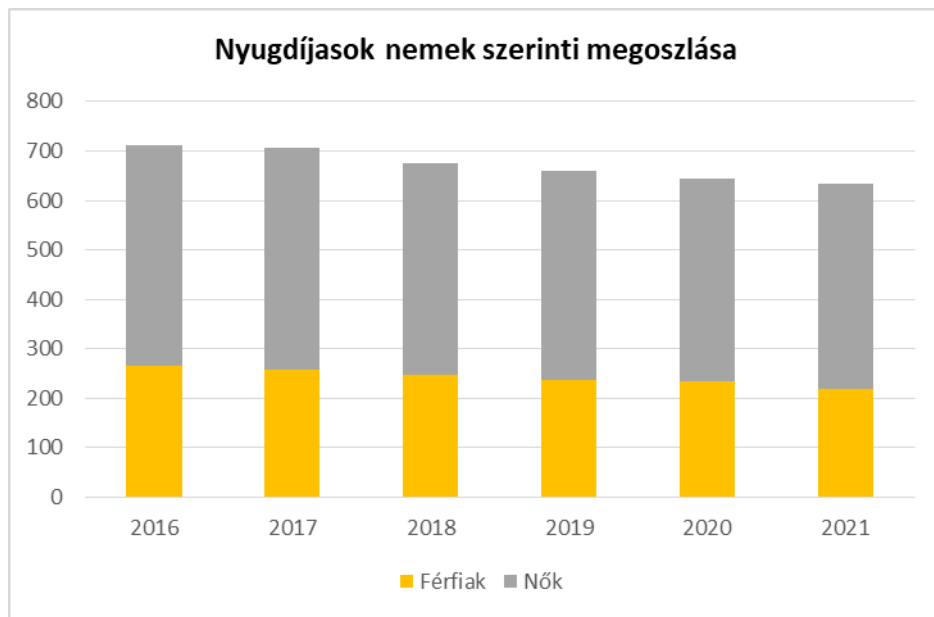
Az öregedési indexet vizsgálva megállapítható, hogy nem kedvező az index száz százalék feletti értéke, mely azt jelenti, hogy öregedő szerkezetű településről beszélünk.

Az időskorú népesség nemek közötti megoszlása igen érdekes jelenséget mutat. Ez a jelenség az egész országban megfigyelhető, és a nők hosszabb élettartamára vezethető vissza. Az időskorúak helyzetét jelentősen befolyásolja a családi állapotuk, amely alapján megfigyelhető, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön az egyedül élő idősök aránya igen magas.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	266	445	711
2017	258	448	706
2018	247	429	676
2019	237	424	661
2020	235	410	645
2021	218	417	635

Forrás: TeIR, KSH Tstar

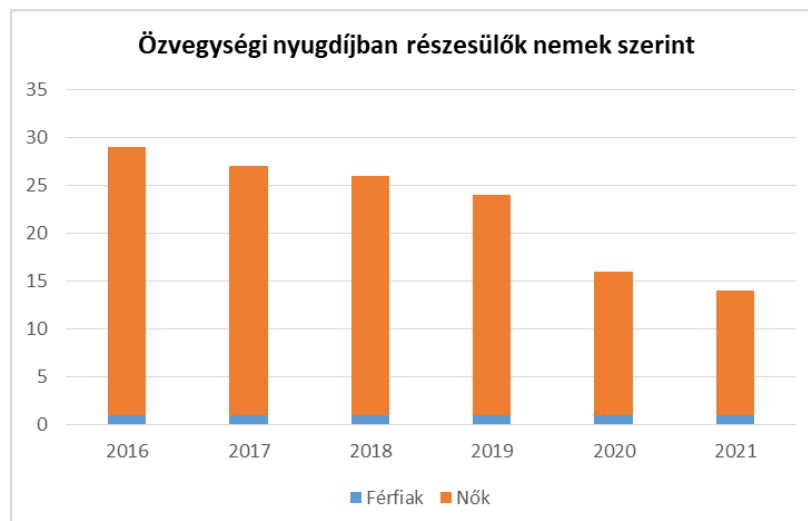
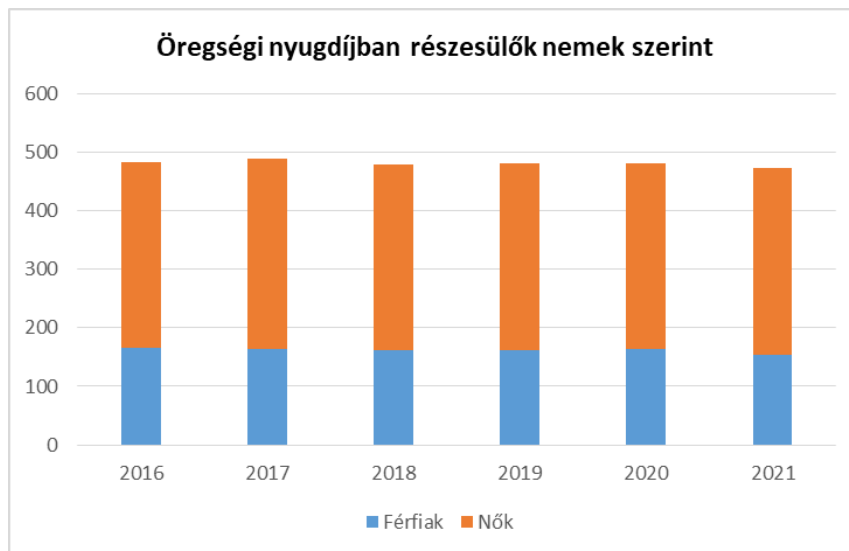

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	0	166	318	1	28	n.a.
2017	3	0	163	327	1	26	3
2018	3	0	162	317	1	25	3
2019	2	0	162	319	1	23	3
2020	1	0	163	318	1	15	1
2021	2	0	154	319	1	13	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Kutatások eredményei felhívják a figyelmet arra, hogy a munkaerő túlkínálattal rendelkező magyar munkaerő-piacon az idősebb munkavállalóknak általában kedvezőtlen a helyzete, de ez erősen differenciálódik a képzettségi szint mentén. Két ok miatt azonban a jövőben némi javulás remélhető. Egyfelől a jövő idősebbjei sokkal képzettebbek lesznek, mint a jelenlegiek, ebben 10 év alatt jelentős javulás lesz, s az iskolázottabb népesség jobban boldogul a munkaerő-piacon. Másrészt a fiatal korosztályok számának erőteljes csökkenése kikényszeríti az idősebbek magasabb arányú foglalkoztatását.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	57	34	51	38	70	58
41-45 év (TS 042)	Fő	7	2	2	3	6	4
	%	12,28%	5,88%	3,92%	7,89%	8,57%	6,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	2	4	4	5	3
	%	8,77%	5,88%	7,84%	10,53%	7,14%	5,17%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	4	4	2	8	7
	%	8,77%	11,76%	7,84%	5,26%	11,43%	12,07%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	4	4	6	6	4
	%	12,28%	11,76%	7,84%	15,79%	8,57%	6,90%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	3	8	7	14	9
	%	7,02%	8,82%	15,69%	18,42%	20,00%	15,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Magyarországon a többség alig várja, hogy végre nyugdíjba mehessen, aki dolgozna idősebb korában, az viszont alig talál munkát. Mindkét oldal hozzáállásán sürgősen változtatni kellene, hiszen az idősebb munkavállalók aktivitása nélkül ugyanis komoly gond lesz a gazdaságban. Idősödő társadalomban élünk, közben pedig óriási digitális kihívás előtt áll a társadalom. Ha csak ezt a két elemet viszonyítjuk egymáshoz, már akkor látszik a paradox helyzet.

Éppen ezért lenne fontos az idősebb korosztályba minél többet investálni, kirántani őket napi rutinjukból, és tanulásra, fejlődésre készíteni őket.

Pincehely településen élő idősek foglalkoztatottságáról nincs adata az önkormányzatnak, de az a jellemző, hogy egészségi állapotuk miatt kevesen tudnak munkát vállalni. Mivel itt helyben kevés lehetőség van munkavállalásra és az utazás pedig fárasztó lenne számukra, így inkább kevés nyugdíjuktól próbálnak megélni. Aki tud kertet művel, és megtermeli saját magának a legfontosabbakat.

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az önkormányzat rendszeresen foglalkoztat nyugdíjasokat, akár teljes akár részmunkaidőben. A Polgármesteri hivatalban, a Gondozási központban takarítói esetleg gondozónői megüresedett állás betöltésére, de már arra is volt példa, hogy a Gondozási központ vezetői tisztségét töltötte be átmeneti jelleggel a már nyugdíjas volt vezető.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetnek vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

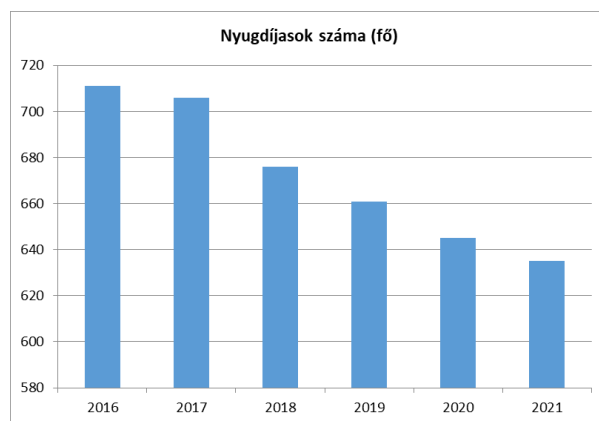
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	266	445	711
2017	258	448	706
2018	247	429	676
2019	237	424	661
2020	235	410	645
2021	218	417	635

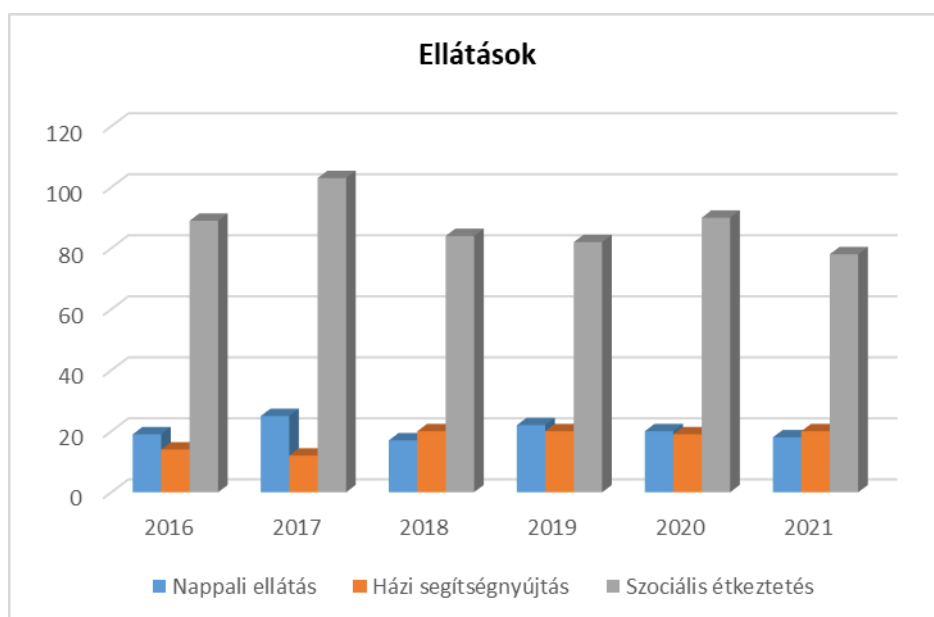
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	440	19	14	89
2017	450	25	12	103
2018	458	17	20	84
2019	465	22	20	82
2020	472	20	19	90
2021	473	18	20	78

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bánatos nagyik, búsuló nagypapák!

A depresszió az egyik leggyakoribb pszichiátriai betegség az idősebb populációban. Gyakran nem diagnosztizálják, mert az öregedéssel szükségképpen együtt járóknak tekintik. A depresszió azonban minden életkorban orvosi beavatkozást igényel.

Településünkön nagyon fontosnak tartjuk az idősek kimozdítását otthonukból.

Nagyon aktív nyugdíjasklub működik nálunk, amit az önkormányzat is nagymértékben támogat. Rendszeresen összejönnek, nagyon sok helyen fellépnek, és a falu rendezvényeinek is mindig aktív résztvevői, segítői. Az idősebb férfiak együttműködésével van férfikórusunk, akik gyermekkorukat és fiatalságukat felidézve katonanótákat, régi énekeket énekelnek. A Pincehelyért Egyesület is mozgósítja minden alkalommal az időseket. A Gondozási Központ nappali ellátása pedig a hétköznapiakban igyekszik az idősek mindennapjait tartalommal megtölteni. Időseink szívesen látogatják a helyi könyvtárat is, ahol kölcsönzés, olvasás mellett már internetezésre is van lehetőség,

hiszen már egyre többen tartják ilyen módon a kapcsolatot családjukkal, illetve szereznek információt a világról.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénz jut, az egyre növekvő rezsiköltségek, gyógyszerkiadások miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni a Nyugdíjas Klub adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez.

b) idősek informatikai jártassága;

Egyre több idős használja a közösségi média által szolgáltatott lehetőségeket, leginkább azért, mert már a családjukkal ily módon tartják a kapcsolatot. Településünkön a könyvtárban található 2 db számítógép is segíti az otthonában számítógéppel, internet hozzáféréssel nem rendelkezőket.

c) a generációk közötti programok.

Településünkön már hagyomány, hogy az időseket a Gondozási központban karácsonykor az óvodások, idősek világnapja alkalmából pedig az iskolások látogatják meg egy kis műsorral kedveskedve. Ezen alkalmakkor az idősek saját készítésű kis süteménnyel kedveskednek a gyerekeknek és egy nagyon kellemes, jó hangulatú délutánt töltenek együtt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön a Nyugdíjasklub és a Gondozási Központ tevékenységei mellett, nagyon sok civil szerveződés is van, ami az idősebb korosztályt is érinti, pl: színházlátogatások, kirándulások, zarándoklatok. Illetve helyben szervezett programok, mint például az idősek világnapja alkalmából rendezett műsor, ahol a szép korúak mindig egy kis ajándékot kapnak az önkormányzattól, ezzel is kimutatva irántuk érzett megbecsülésünket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
időseket érintő büntettek	bűnmegelőzési program
Elmagányosodás	időseket érintő programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2011-es népszámlálás során 490 578 személy, a teljes népesség 4,9 százaléka azonosította magát fogyatékossgal élőként. A mindennapi életben leginkább a közlekedésben érzik magukat hátráltatva. A leggyakoribb fogyatékossg a mozgássérültség, ezzel jellemezhető a fogyatékossgal élők csaknem fele. A második népesebb csoportot az idős korban gyakoribb fogyatékossgok: a gyengénlátás, az aliglátás és a nagyothallás alkotja.

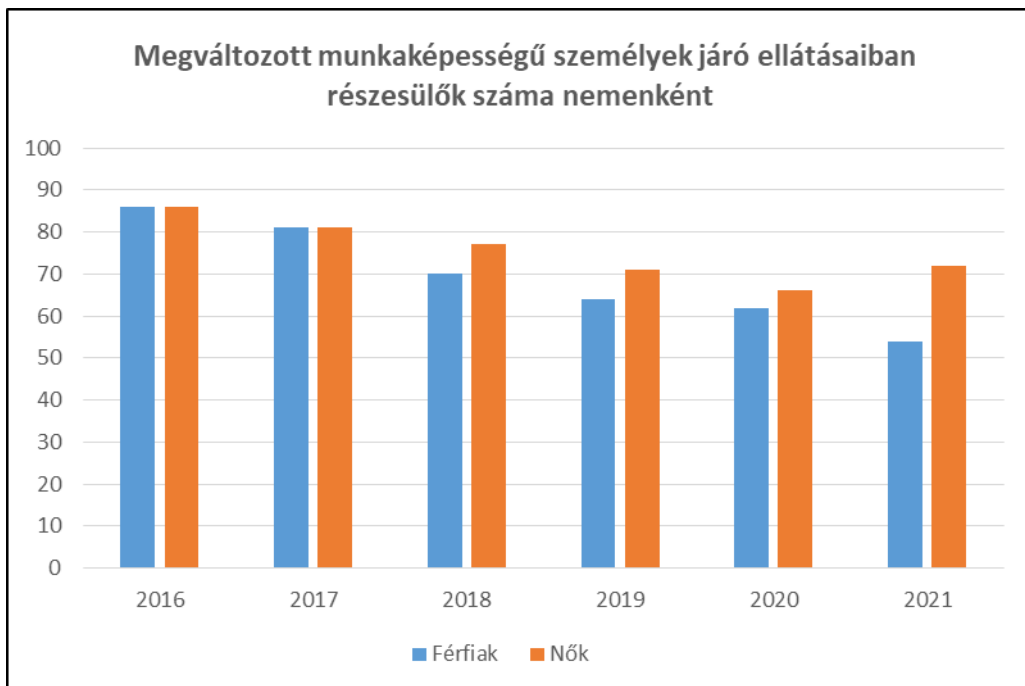
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön élő megváltozott munkaképességű lakosok legfőbb problémája, hogy helyben számukra nincs munkalehetőség, ezért az elhelyezkedés érdekében utazniuk kell, ami nekik a lehető legnagyobb probléma, hiszen betegségük, fogyatékossguk miatt a mindennapos közlekedés nagyon megterhelő, vagy teljesen lehetetlen.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	86	86	172
2017	81	81	162
2018	70	77	147
2019	64	71	135
2020	62	66	128
2021	54	72	126

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezmény kimondja, hogy a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát - lehetőség szerint - biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A településen a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élők munkaerő- piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. Védett munkahely számukra legközelebb Tamási városban található, de az odautazás is már sokuknak gondot okoz.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Pincehely Nagyközség Önkormányzatához sem, illetve információink szerint az egyenlő Bánás- mód Hatósághoz sem érkezett megkeresés olyan ügyben, amikor hátrányos megkülönböztetés érte volna a foglalkoztatás vagy egyéb más területen a fogyatékkal élő személyeket.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A helyi Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatával figyelemmel kíséri a fogyatékkal élők és szükség esetén biztosított számukra a házi segítségnyújtás és a szociális étkezés

A településen minden középület akadálymentes, tehát a helyi programokat látogatni tudják és szükség esetén az Önkormányzat saját járművel a helyszíntre szállítja a mozgásukban korlátozott személyeket, ha arra igény van.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők eltérő típusú pénzügyi és természetbeni ellátásokban részesülnek, melyek többségét a Magyar Államkincstárnál igénylik a jogosultak.

A Tamási Járási Hivatalnál lehet a mozgáskorlátozott igazolványt igényelni.

A mozgáskorlátozottak gépkocsi vásárláshoz történő pénzügyi támogatást (új, használt jármű vételére, illetve meglévő átalakítása) a Tolna Megyei Kormányhivatal nyújt az igénylő kérelme alapján.

Állami ellátásban részesülnek. Többletellátásként vakok személyi járadéka kerülhet megállapításra, illetve adókedvezmények.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékos csoportba tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön kettő háziorvosi körzet, egy fogorvos, egy gyógyszerész és egy védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg ellátás a Dombóvári Szent Lukács Kórház Tamási rendelőjében biztosított.

Több környékbeli település között együttműködési megállapodás jött létre központi orvosi ügyelet fenntartásáról, mely Simontornya városban működik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Településünkön megvalósult a közintézmények teljes akadálymentesítése.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Pincehelyen a közszolgáltató és köznevelési intézmények akadálymentesek. Az Önkormányzat honlapja nem akadálymentes.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Településünkön nincs fogyatékkal élők által elérhető akadálymentesített munkahely.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Pincehelyen a járdák egy része felújított, mozgáskorlátozottak részére jól használható, de keresni kell a pályázati lehetőséget, hogy járdáinkat, parkjainkat felújíthassuk, akadálymentessé tehesük.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Sajnos sem speciális közlekedési megoldásokra, sem fogyatékosok nappali intézményének működtetésére nincs mód a településen.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Rendkívüli települési támogatás formájában pénzügyi segítséget biztosít az önkormányzat – hallókészülékek, közlekedést segítő eszközök vásárlásában.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat nagyon fontosnak tartja, hogy rendezvényein, programjain a fogyatékkal élő lakosok minden esetben részt tudjanak venni, hiszen sokuk számára ez az egyetlen kulturális lehetőség, ezért minden alkalommal külön értesíti az érintetteket a várható programról és biztosítja őket az odajutás segítségéről.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közlekedésük szempontjából a járdák felújítása egy nagyon fontos feladat, ami sikeres pályázat segítségével valósulhat csak meg.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem akadálymentes honlap	Akadálymentes honlap kialakítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz minőségű járdák, belterületi utak	pályázati lehetőségek felkutatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek, egyházi szervezetek és az önkormányzat tulajdonában álló szolgáltató szervezetek együttműködése zavartalan.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen az alábbi civil szerveződések működnek, amelyek összefogják a helyi lakosokat és programjukkal segítik a közösségi életet.

- „Pincehelyért Egyesület”
- Pincehelyi Lovassport Egyesület
- „Vörösmarty” Horgászegyesület
- Pincehelyi Asztalitenisz Egyesület
- Magyar Katolikus Karitás
- Vörösmarty Nyugdíjas Klub
- Pincehelyi férfikórus
- Eszterlanc és citeracsoport
- Pincehelyi Rozmaring Néptánc Egyesület
- Rezeda Néptáncsoport
- Assisi Szent Ferenc cserkészcsapat

A községi rendezvényeket az Önkormányzat, a Roma Önkormányzat, a civil és egyházi szerveződések, a helyi vállalkozókkal közösen együttműködve szervezi és bonyolítja le.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Önkormányzatnak a helyi Roma Önkormányzattal történő együttműködése zavartalan. Egymás programjait minden esetben segítik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Önkormányzat a Magyar Vöröskereszttel kötött megállapodás alapján a rászorulóknak rendszeresen ruhát, tisztasági szereket, élelmiszert oszt.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek a rendezvények alkalmával rendszeresen főznek, süteményt sütnek, amiben minden a rendezvényre kilátogató lakos részesül.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők nem vesznek részt az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a

TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Generációkon át örökített szegénység	Szemléletváltás elérése a célcsoportnál szakemberek bevonásával, előadások szervezésével
	Rossz általános egészségi állapot	Rendszeres orvosi vizsgálatok, szűrő-programok megszervezése helyben
Gyermekek	Sok a céltalan jövőkép nélküli fiatal	Tehetséggondozás, előadások szervezése, fiataloknak szóló programok szervezése
	Szünidei gyermekfelügyelet hiánya	Szünidei gyermekfelügyelet, napközis táborok szervezése
Idősek	Időseket érintő bűncselekmények	Bűnmegelőzési program, előadások szervezése, tájékoztatás
	Elmagányosodás	Szociális szolgáltatások kibővítése, programok szervezése időseknek
Nők	Kisgyermekes édesanyák elszigetelődése	Baba-mama klub
	Gyes-ről, Gyed-ről visszatérő édesanyák elhelyezkedési nehézségei	Tanácsadás, munkahely felkutatás
Fogyatékkal élők	Nem akadálymentes honlap	Honlap akadálymentesítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Rossz minőségű járdák, belterületi utak	Pályázat keretében útfelújítások

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkaerő-piaci integrációja valóban sikeressé válhat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők alapvető szükségletei kielégítettek legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges élethez, megfelelő testi- szellemi fejlődéshez való jogainak érvényesülését, lakóhelyünkhöz való kötődés kialakulását, ezzel is csökkentve az elvándorlást,

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára, színes programokkal aktív időskort biztosítva számukra, éreztetve velük, hogy tapasztalatuk, bölcsességük és tudásuk mindennél fontosabb a jövő nemzedék számára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód érvényesülését, terheiknek csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára, biztosítva számukra, hogy a település fontos részesei lehessenek.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Kitörés a szegénység világából!	A generációkon át örökített szegénységből való kitörés a segítség nélkül szinte lehetetlen. Az eladósodás következtében az elégtelen lakókörnyezetben élők motiválatlanok és az ilyen környezetben élő fiatalok esélyei a minimálisra csökkennek.	Szemléletváltás elérése a célcsoportnál. A mélyszegénységben élők helyzete javuljon. A fiatal generációk esélyegyenlősége pozitív irányba változzon.	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció, Gazdasági program és fejlesztési terv	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Felkutatni az érintetteket, bizalmukat elnyerni. Szakemberekkel való együttműködést elérni.	Polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	Sikerese együttműködés a célcsoporttal. Magas részvételi arány a szakemberek által tartott előadásokon. A mélyszegénységben élő fiatalok körében a céltudatos jövőképek kialakulása.	Szakemberek díja,teremhasználat,szórólapok	Folyamatos állandó kapcsolattartás,hiteles szakemberek bevonása.	Pincehely Nagyközség Önkormányzata és a Pincehelyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat közötti megállapodás értelmében az Önkormányzatok segítik egymást a programjaik szervezésében. A Roma Önkormányzat segít a célcsoporttal történő bizalom kialakításában.
2	Egészséges ember-boldog ember!	A mélyszegénységben élő lakosok gyakran elhanyagolják egészségük állapotukat. Az anyagi nehézségek miatt az ingyenes szűrőprogramokra történő eljutás is gondtorkoz.(utazási költség). Ugyanakkor a számtalan probléma, a napi megéltetés miatti aggodás, mellett eltörpülnek az egészségügyi problémák és rendszerint csak akkor kerülnek orvosi ellátáshoz amikor már baj van.	Minél több mélyszegénységben élő vegeyen részletes orvosi vizgálatokon, szűrőprogramokon.	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Szoros együttműködés a háziorvosokkal, házi-nyermekeorvossal,védőnővel. Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése. A célcsoport tagjai körében egészségtudatos szemlélet terjesztése. Betegségekkel kapcsolatos előadások megszervezése.	polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	A szervezett programokon, szűrővizsgálatokon való magas részvételi arány.	Pénzügyi erőforrás:Előadások megrendezése, lebonyolítása, ezzel kapcsolatos szórólapok legyártása. Támogatok felkutatása. Humán erőforrás: Orvosokkal egészségügyi intézményekkel történő kapcsolattartásért felelős személy Technikai: előadó terem, szűrővizsgálatokhoz terem biztosítása	Állandó és folyamatos kapcsolattartás a célcsoporttal. Rendszeres szűrővizsgálatok	Pincehely Nagyközség Önkormányzata és a Pincehelyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat közötti megállapodás értelmében az Önkormányzatok segítik egymást a szervezett programjaik lebonyolításában.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Motivált jövő!	Sok a céltalan, jövőképnélküli fiatal. Jellemzőek a drog és alkohol problémák a fiatalok körében, a közösség-	A tehetséges fiatalok felkutatása, támogatása, az	könyvtár éves programtervezése, támogató éves	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen	Ifjúsági klub kialakítása idősebbek támogatásával	Polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	Fiatalok magas érdeklődési aránya a programok iránt.	Célcsoport megszólításához alkalmas személy felkutatása. Előadások szervezési költsége,	A problémás fiatalok folyamatos felkutatása, illetve a régebbi esetek	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal.

		gi média ártalmas hatásai ellen védenünk kell őket. A tehetséges fiatalok támogatás, odafigyelés nélkül elkallódnak.	iskola, óvoda pedagógusainak bevonásával. Hasznos szabadidő eltöltés szervezése, ahol a fiatalok találkozhatnak számukra érdekes, motiváló célokkal. Kevesebb drog és alkohol fogyasztó fiatal.	programtervezési koncepció	„jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	ahol előadások, programok keretében, jó példa bemutatásával lehet a fiatalok jövőképét befolyásolni a megfelelő pozitív irányba. Egyházközség, cserkészcsapat bevonása. A tehetséges fiatalokat a képességüknek, tehetségüknek megfelelő irányba terelni és az útjukat egyengetni.			esetleges előadók tiszteletdíja, plakátok, szórólapok legyártási költsége.	folyamatos figyelemmel kísérése.		
2	Szünidei gyermekfelügyelet	Az iskolai szünetekben, különösen a nyári szünidőben a szülőknek komoly problémát okoz a gyerekek felügyeletének megoldása.	A dolgozó szülők munkahelye ne legyen veleszélyben a szünidőben történő sok hiányzás miatt. Megoldott legyen településünkön a szünidei gyermekfelügyelet. "Csavargó" fiatalok csökkenő száma.	Könyvtár éves programterve	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A tanítási szünetek idejére napközis táborok szervezése, különböző kreatív foglalkozásokkal összekötve.	polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	A szünetek teljes időtartama alatt működő gyermekfelügyelet, magas részvételi arányral.	Felügyelő személyzet felügyelet, magas eszközök beszerzése, megfelelő terem biztosítása.	Folyamatosan működő gyermekfelügyelet.	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Baba-mama klub!	Sok édesanya gyermeke születése után a négy fal közé szorul és nincs igénye a kimozdulásra. Nincs lehetőség arra, hogy a kisgyermekes édesanyák más édesanyákkal találkozzanak, tapasztalatot cseréljenek, programokat szervezzenek.	Baba-mama klub létrehozása és működése. A kisgyermekes édesanyáknak együtt eltöltött progra-	Védőnő éves munkaterve, Szociális Szolgáltatás-tervezési koncepció	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Kismamák felkeresése, értesítése, motiválása a klubba történő eljárásra. Előadók meghívása (gyermekorvos,	védőnő	2028. 08. 31. (csütörtök)	Kismamák részéről nagyfokú támogatottság, magas létszámmal működő klub.	A klub működéséért felelős személy kijelölése, előadók tiszteletdíja, bababarátság terem biztosítása	Folyamatos, színvonalas programok szervezése	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal.

			mok szervezése.			szülésznő stb.) , tartalmaz programok szervezése.						
2	Visszatérés a munka világába!	A GYES-ről, GYED-ről visszatérő édesanyák elhelyezkedése nagyon nehéz. Kisgyermek mellett nem tudnak, bárhol, bármilyen munkát elvállalni. A vidékre történő hosszú utazás, illetve a három műszakos munkarend vállalása sokszor lehetetlen számukra. Településünkön a munkavállalók jelentős százaléka vidéken dolgozik a kevés helyi munkahely hiányában. Azok az édesanyák akik sok-sok évig háztartásbeliként nevelték gyermekeiket nagyon nehezen tudnak újra beilleszkedni.	Kisgyermekes édesanyák elhelyezkedésének segítése, tanácsadással, munkahely felkutatással.	Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió,	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Olyan előadások szervezése, ahol szakemberek (pszichológus, jogi szakember) tájékoztatják a nőket a lehetőségekről, segít nekik az esetleges problémák megoldásában, irányt mutat nekik. Munkahely felkutatás. Folyamatos kapcsolattartás a Tolna Vármegyei Kormányhivatal foglalkoztatási osztályával.	polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	Minél több édesanya visszatérhet a munkába.	Kapcsolattartó, programszervező személy, pályázati források, teremhasználat, szórólapok	Folyamatos programszervezés	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Biztonságos időskor!	Az egyedül élő idősek esetében magas a kockázata a bűncselekményeknek, könnyen becsaphatóak.	Minél kevesebb idősebb ember válik bűncselekmény áldoztává.	Gondozási Központ éves munkatervébe beiktatva.	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Időseket felkeresni, lehetőségeket elmondani, szakemberek, rendőrség felkeresése, felkérése, előadások megszervezése.	Gondozási Központ vezetője	2028. 08. 31. (csütörtök)	Kevesebb időseket érintő bűncselekmény, kevesebb trükkös csalás.	pályázati forrás, előadás megszervezésének költsége, szakemberek tiszteletdíja	Folyamatos tájékoztatás.	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal
2	Járj Közösségbe!	Az egyedül élő idősek nehezen mozdulnak ki otthonról, elmagányosodnak. Gyakran a család vidéken él, csak ritkán látogatják az időseket.	Idősek programokba történő bevonása. Szociális szolgáltatások egyre bővebb igénybevétele.	Gondozási Központ éves munkaterve, Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Idősek felkeresése, érdeklődésük felkeltése. Nappali ellátás kibővítése, házi gondozásra szorulóknak felkutatása,	Gondozási Központ vezetője	2028. 08. 31. (csütörtök)	Szociális szolgáltatások maximális igénybevétele. Programok iránt magas érdeklődés.	Elegendő szociális szakember, pályázatok	Folyamatos programszervezés a helyi közéletben az idősek bevonásával. Nappali ellátás színvonalának növelése, színes előadásokkal, programszervezés-	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal.

						segítése.					sel.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentes honlap	A mai világban egyre fontosabb a híreket elektronikus úton, honlapon közzéteni, hiszen ezeket szintem mára már mindenki használja. A fogyatékosokkal élők számára viszont a hagyományos honlapok szinte használhatatlanok.	Bármilyen fogyatékos-sággal élő ember számára használható honlap, hogy a település eseményeiről, fontosabb időpontokról mindenki tájékoztatást kapjon.	Gazdasági program és fejlesztési terv	Országos Fogyatékos-sági Program (2015-2025)	Akadálymentes honlapter kialakítása, hogy a látássérültek, a szintévesztők és a mozgásukban korlátozottak is használni tudják. Ugrólink, olvasható kép stb.. kialakítása.	polgármester	2028. 08. 31. (csütörtök)	Egyre több fogyatékkal élő használja a honlapot.	informatikai szakember tiszteletdíja	folyamatosan megújuló honlap	Nincs ilyen jellegű megállapodás más Önkormányzattal

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

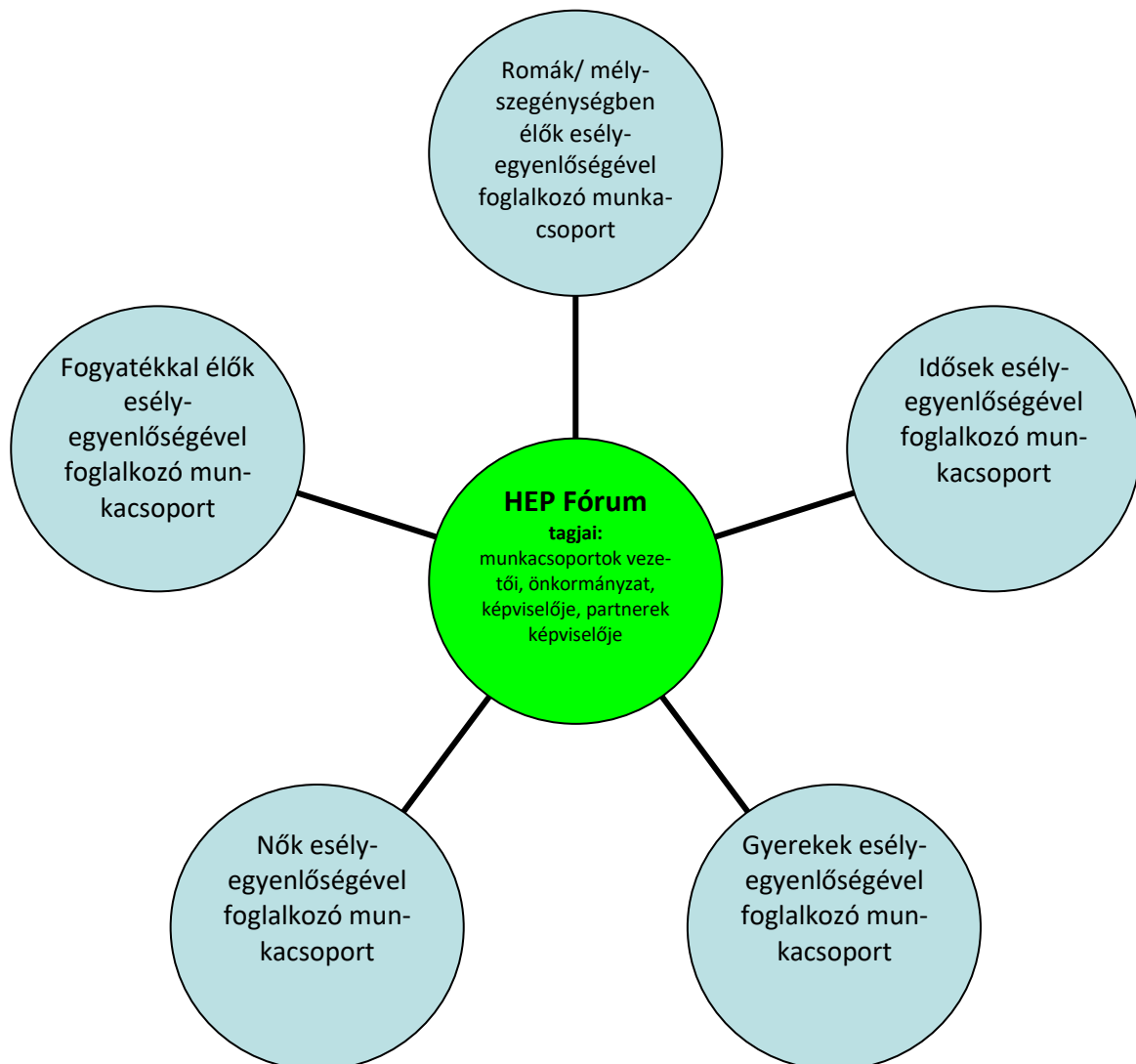
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pincehely nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pincehely Nagyközség Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az 57/2023.(IX.27.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Pincehely, 2023. október 4.

Piringer József
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA